
Protokoll

Regionstyrelsen

13 december 2023

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 13 december 2023, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande, § 413 - 417, 419, 423, 424, 431, 432, 435, 443 Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Thomas Karlström (S) Oscar Lindster (S) Håkan Ericsson (S), tjug ersättare, § 413 - 417, 419, 423, 424, 431, 432, 435, 443 Jenny Larsson (S), tjug ersättare Greger Eneqvist (S), tjug ersättare, § 418, 420 - 422, 425 - 430, 433, 434, 436 - 442, 444 - 451 Helena Bogsjö (S), tjug ersättare, § 418, 420 - 422, 425 - 430, 433, 434, 436 - 442, 444 - 451 Sara Vilhelmsson (M) Mariette Nicander (M) Johan Malmros (C) Eva Ahlin (C), § 413 - 417, 419, 423, 424, 431, 432, 435, 443 Fredrik Gradelius (C), tjug ersättare, § 418, 420 - 422, 425 - 430, 433, 434, 436 - 442, 444 - 451 Johan Asplund (KD) Saga Carlgren (V) Jennifer Medin (MP) Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Mikael Blad (M) Lina Runander (M) Mårten Silvé (M) Anna Eklund (L) Micke Seid (MP)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Peter Häggbom Norrby, kommunikatör, RSF Helena Andersson, ekostrateg, RSF, § 416, 443 Josefine Jessen, tf biträdande förvaltningschef, RSF, § 416 Henry Henziger, förvaltningscontroller, RSF, § 416 Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 419 Mikael Wollbo, redovisningschef, RSF, § 419 Nanna Sörling, upphandlingschef, RSF, § 423, 424 Camilla Alvesborg, strateg, RSF, § 423 Fred Frykenstam, upphandlingsjurist, RSF, § 424

Evelina Egdahl, mark och exploateringsingenjör, SBF, § 431
Per Wallstedt, fritidsstrateg, RSF, § 431
Ingemar Britts, projektledare, TKF, § 432
Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 432
Elin Lööf, folkhälsostrateg, RSF, § 435
Jörgen Wiss, alkoholhandläggare, SBF, § 435
Anders Lindholm, planeringsstrateg, RSF, § 443
Patric Ramberg, teknisk direktör, TKF, § 443
Stefan Persson, utvecklingsdirektör, RSF, § 443
Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 443
Linda Ehrlin Sjöberg, strateg, RSF, § 444, 445
Maria Skogh Jansson, HR-chef, HSF, § 444
Lars-Göran Uddholm, räddningschef, SBF, § 445
Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör, SBF, § 445

Datum för justering

19 december 2023

Paragrafer

§ 413–451, varav § 423–424 och 442–443 justerades omedelbart

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer.

Sekreterare Helena Hagstedt

Ordförande Meit Fohlin

Ordförande Andreas Unger

Justerare Mariette Nicander

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2023-12-13
Protokollet anslås	2023-12-20
Anslaget tas ned	2024-01-11
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 413	Intern kontrollplan regionstyrelsen 2024 - Regionstyrelseförvaltningen	7
RS § 414	Intern kontrollplan regionstyrelsen 2023	8
RS § 415	Beslutsattestanter 2024 för regionfullmäktige, regionstyrelsen, regionstyrelseförvaltningen samt regionövergripande verksamhet	10
RS § 416	Verksamhetsplan 2024-2028 – regionstyrelseförvaltningen	11
RS § 417	Fördelning budgettram 2024 – Regionstyrelseförvaltningen	13
RS § 418	Reviderad taxa och bestämmelser för sjukresor	18
RS § 419	Uppdrag. Långsiktig finansiell analys	20
RS § 420	Driftbudget 2024 – teknisk justering av internräntan	22
RS § 421	Nedskrivning av kundfordringar 2023	25
RS § 422	Finansiering av slutlig kostnad för sanering vid Rävågen i Visby	26
RS § 423	Remiss. En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)	28
RS § 424	Remiss. En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter (SOU 2023:43)	34
RS § 425	Information om kommande upphandling - Beställningscentral samhällsbetalda transporter	39
RS § 426	Verksamhetsplan 2024 Räddningstjänsten	40
RS § 427	Indexjustering av taxa för automatlarm	41
RS § 428	Indexjustering av timtaxa för verksamheter inom tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor (LSO) samt tillstånd och tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE)	42
RS § 429	Energion Gotland - Ansökan om medel för regionala utvecklingsåtgärder	43
RS § 430	Förstudie öppna data inom Småland och öarna - Ansökan om medel för regionala utvecklingsåtgärder	45
RS § 431	Markanvisningsavtal avseende idrottsanläggning Visborg	46
RS § 432	Information. Badhus	49
RS § 433	Förfrågan om markanvisning - Visby och Klintehamn	50
RS § 434	Förlängning av markanvisningsavtal	52
RS § 435	God ordning på stan 2023	58
RS § 436	Ekokommunpriset 2023 – regionens interna miljöpris	60
RS § 437	Information. Almi Invest fond 3	63
RS § 438	Fördelning av verksamhetsstöd till kulturorganisationer 2024	65
RS § 439	Verksamhetsstöd till Bergmancenter	68

RS § 440	Verksamhetsstöd till Bungemuseet	69
RS § 441	Uppdrag. Hansedagarna i Visby 2025	70
RS § 442	Remiss - Ansökan om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon (SEZ) för uppförande och drift av en havsbaserad vindpark - Vindpark Aurora	71
RS § 443	Samråd planerad utvidgning Nordkalk Klinthagentäkten Lärbro Stora Vikers 1:94	74
RS § 444	Dispensansökan arbetstid Hälso- och sjukvård	80
RS § 445	Ansökan om dispens från nya regler för dygnsvila - Räddningstjänst	82
RS § 446	Motion. Motverka livslång fattigdom inom LSS-insatsen daglig verksamhet	83
RS § 447	Medborgarförslag - Låt Visbys nattklubbar, krogar och restauranger hålla öppet till kl 07.00	85
RS § 448	Fyllnadsval. Arvodeskommittén - ersättare	87
RS § 449	Information. Vissa inkomna handlingar	88
RS § 450	Anmälan om delegationsbeslut	89
RS § 451	Regiondirektörens information	90

RS § 413 Intern kontrollplan regionstyrelsen 2024 - Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/2046

Paragraf föregående instans: AU § 280

Regionstyrelsens beslut

- Intern kontrollplan 2024 fastställs.

Sammanfattning

Enligt riktlinjerna för intern kontroll har respektive nämnd/styrelse det yttersta ansvaret för att en god intern kontroll skapas och att uppföljning sker inom respektive verksamhetsområde.

Som ett led i att utveckla arbetet med den interna kontrollen har regionstyrelseförvaltningen sedan ett par år arbetat mer systematiskt med riskanalyser av verksamheten. Riskanalyser sker i såväl huvudprocesser som lednings- och stödprocesser.

En bedömning har gjorts av risk utifrån sannolikhet att den inträffar (värde 1-4) och konsekvens om så sker (värde 1-4). Insatt i en matris genererar detta ett riskvärde som möjliggör en prioritering av risker. I arbetet med riskbedömningar har förvaltningen valt att fokusera på riskvärden från 8 och uppåt. Risker med höga värden hanteras i tre olika spår:

- Ingå i intern kontrollplan 2024.
- Aktivitet i verksamhetsplaner 2024.
- Fråga att lyfta i budgetprocess.

Förvaltningen har genomfört drygt 80 riskanalyser av vilka ca 25 har fått ett riskvärde över eller lika med 8. Sammantaget ger samtliga riskanalyser en bra grund för vidare verksamhetsutvecklingsarbete. Ett antal kommer säkerligen också lyftas till diskussion i kommande dialoger kring resurser. För att få mer fakta har fem risker bedömts vara aktuella för att hanteras i 2024 års interna kontrollplan.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-12-04

Riskanalys och intern kontrollplan regionstyrelsen 2024 2023-12-13

RS § 414 Intern kontrollplan regionstyrelsen 2023

Ärendenummer: RS 2022/1347

Paragraf föregående instans: AU § 281

Regionstyrelsens beslut

- Redovisningen godkänns.
- Regiondirektören ges i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att rätta till identifierade brister. En lägesrapportering till regionstyrelsen ska ske efter halvårsskiftet 2024.
- Kontrollpunkten ”Almedalsveckans hemsida (tillgänglighet)” överförs till 2024 års interna kontrollplan.

Bedömning

I 2023 års plan är 10 kontroller upptagna, av dessa är nio genomförda. Den kontroll som inte genomförts ”Almedals hemsida (tillgänglighet)” föreslås flyttas till 2024 års plan. Kontrollen påbörjades sent under hösten, vilket framgår av bilaga 1 och hinner inte avrapporteras till denna rapport.

Resultat, analys och förslag på åtgärder rörande de genomförda kontrollerna redovisas i bilagda rapporter enligt nedan.

Flera av kontrollerna har synliggjort brister och ger förslag på åtgärder vilket pekar på vikten av en god internkontroll.

Samtliga brister som konstaterats har att hanteras inom ramen för respektive kontrollområdesansvar. Detta utifrån att kontrollansvaret innebär att:

- tillse att kontroll genomförs,
- analysera resultatet,
- vidta åtgärder för att rätta till synliggjorda brister.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapporter från genomförda kontroller 2023:

Bilaga 1 – Almedalsveckans hemsida (tillgänglighet)

Bilaga 2 – Kommunikationsstöd (kundnöjdhet)

Bilaga 3 – Felanmälningsprocessen inom måltid

Bilaga 4 – Specialkostprocess på avdelning måltid

Bilaga 5 – Behörigheter i IT-system

Bilaga 6 – Lösenordshantering

Bilaga 7 – IT-infrastruktur (Metakatalogen)

Bilaga 8 – Projektstöd (utbetalning av bidragsmedel)
Bilaga 9 – Filöverföring till ekonomisystemet
Bilaga 10 – Effektivering av beslut (politiska)
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-16

Skickas till

Samtliga nämnder
Samtliga avdelningar regionstyrelseförvaltningen

RS § 415 **Beslutsattestanter 2024 för regionfullmäktige, regionstyrelsen, regionstyrelseförvaltningen samt regionövergripande verksamhet**

Ärendenummer: RS 2023/2214

Paragraf föregående instans: AU § 282

Regionstyrelsens beslut

- För regionövergripande verksamhet utses under 2024 beslutsattestanter och ersättare enligt upprättat förslag.
- För regionfullmäktige och regionstyrelsen utses under 2024 beslutsattestanter och ersättare enligt upprättat förslag.
- För regionstyrelseförvaltningen utses under 2024 beslutsattestanter och ersättare enligt upprättat förslag.
- Regiondirektören bemyndigas att löpande under året utse attestanter och göra de förändringar som i övrigt är nödvändiga i attestförteckningarna på grund av exempelvis att medarbetare slutar och att nyanställningar sker.

Sammanfattning

Enligt Region Gotlands riktlinjer för attest ska varje nämnd årligen utse personer med rätt att beslutsattestera och ersättare för dessa. Nämnden kan delegera till tjänsteman att utse namngivna personer till beslutsattestanter. I bilagorna 1-3 redovisas förslag till beslutsattestanter 2024 för regionfullmäktige, regionstyrelsen, regionstyrelseförvaltningen och för regionövergripande verksamhet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-16

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen; stab, avdelning HR lön samt avdelningen ekonomi

RS § 416 Verksamhetsplan 2024-2028 – regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/2044

Paragraf föregående instans: AU § 283

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningens verksamhetsplan för 2024 fastställs

Reservation

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Verksamhetsplaner tas fram utifrån Region Gotlands mål och budget som bland annat innehåller regionfullmäktiges mål och prioriteringar, ekonomiska förutsättningar och nämndspecifika uppdrag. Syftet med verksamhetsplanerna är att synliggöra den styrning som sker från regionfullmäktige och regionstyrelsen till förvaltningarna. Verksamhetsplanerna som har ett femårsperspektiv, revideras årligen och fastställs av respektive nämnd/styrelse.

Regionstyrelseförvaltningens verksamhetsplan ger ledning och stöd i den interna planering för att efterfölja och verkställa de beslut som är tagna i regionfullmäktige och regionstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Jessen, tf biträdande förvaltningschef, Helena Andersson, ekostrateg, Karin Brann, klimatstrateg, Henry Henziger, förvaltningscontroller, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar att under stycke 2.3 Jämställdhetsintegrering lägga till ”Jämställdhetsintegrering är en strategi som ska tillämpas för att jämställdhetsperspektivet ska omfatta alla verksamheter och allt beslutsfattande. Inte bara enstaka.”

Saga Carlgren (V) yrkar att ”Regiondirektören får i uppdrag att ta fram förslag på innovativa metoder för främjande av bostadsbyggande och minskad bostadsbrist”.

Eva Nypelius (C) yrkar att ordet "närproducerade" läggs till, så att lydelsen blir att efterfråga mer närproducerade ekologiska produkter.

Eva Nypelius (C) tillstyrker Sagas Carlgrens yrkande om jämställdhetsintegrering. I detta instämmer Johan Asplund (KD), Jennifer Medin (MP) och Saga Carlgren (V).

Meit Fohlin (S) tillstyrker Saga Carlgrens yrkande om jämställdhetsintegrering.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Saga Carlgrens yrkande om Uppdrag kring innovativa metoder för främjande av bostadsbyggande.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Eva Nypelius yrkande om tillägget kring närproducerade grönsaker.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgrens yrkande om jämställdhetsintegrering och finner att Saga Carlgrens yrkande vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgrens yrkande om uppdrag kring bostadsbyggande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Eva Nypelius yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningsförslag vinner bifall. Votering begärs.

I omröstningen gäller ja-röst för avslag till Eva Nypelius tilläggsyrkande och nej-röst för bifall till tilläggsyrkandet.

Omröstningen ger 9 ja-röster: Andreas Unger (M), Håkan Eriksson (S), Jenny Larsson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Lina Runander (M), Mariette Nicander (M), Lars Engelbrektsson (SD) och Meit Fohlin (S) samt 6 nej-röster: Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (KD), Saga Carlgren (V) och Jennifer Medin (MP).

Regionstyrelsen beslutar därmed i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Reservation

Centerpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande om att lägga till ordet närproducerat i verksamhetsplanen så att lydelsen blir att efterfråga mer närproducerade ekologiska produkter.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-16

Verksamhetsplan 2024-2028 Regionstyrelseförvaltningen 2023-12-13

RS § 417 Fördelning budgettram 2024 – Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/1949

Paragraf föregående instans: AU § 284

Regionstyrelsens beslut

- Fördelning av budgettram och inriktning av effektivisering 2024 godkänns enligt upprättat förslag.
- Förvaltningschefen erhåller rätt att inom förvaltningen fördela fastslagen investeringspott.
- Digitaliseringsdirektören erhåller rätt att disponera investeringspott för IT.
- Regiondirektören får i uppdrag att till regionalt utvecklingsutskotts sammanträde i januari 2024 återkomma med konsekvensanalys av tänkt effektivisering för Sommarservice.

Reservation

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningens budgettram för 2024 fördelas enligt nedan:

<u>Avdelning</u>	<u>Budgettram 2024</u>
Demokrati och kvalitet (DoK)	31 468
Digitalisering (Dig)	76 011
Ekonomi (Ek)	52 459
HR (HR)	63 166
Kultur och fritid (KF)	130 334
Kommunikation (Kom)	18 351
Regional utveckling (Ru)	52 692
Gemensamt (Gem)	58 164
Måltid (resultatenhet)	0
Summa	482 595

Bedömning

De flesta posterna har i förslaget fördelats enligt beskrivning i mål och budgetdokumentet eller enligt tidigare separata beslut. Det som tillkommer i ärendet är fördelningen av nämndens sparbetning.

Effektivisering/besparing -4,0 mnkr

Nämnden har utifrån budgetbeslutet att hantera en besparing om 4 mnkr. Förvaltningen har tillsammans med nämnden haft dialog kring ekonomiska förutsättningar för olika delar av verksamheten och då även diskuterat vilka områden som skulle kunna vara aktuella för besparingar. Presenterat förslag rör tre olika områden; förändrat utbud av administrativt stöd (1,9 mnkr),

förändrat utbud av sommarservice (1,0 mnkr), samt anpassning av några centrala anslag utifrån tidigare års utfall (1,1 mnkr).

Förvaltningens förslag inom det administrativa området har diskuterats i koncernledningen och riskanalyser har genomförts i verksamheterna.

Åtgärder föreslås inom hållbarhetsarbete (0,5 mnkr), ekonomiadministration (0,6 mnkr) samt förvaltningsgemensamma utvecklingsmedel (0,8 mnkr).

Förvaltningen har påbörjat inrättandet av ett regioninternt stöd för hållbarhetsarbete. Budgeten har förstärkts med sammantaget 5 mnkr. I det kärva ekonomiska läget som råder förslår förvaltningen en något lägre takt på införandet. Funktionen är under uppbyggnad och alla tänkta tjänsterna är ännu inte rekryterade. Trots föreslagen besparing bedöms området få en betydande förstärkning som kan möjliggöra en förflyttning inom det prioriterade området.

För att effektivisera inköp och hantering av fakturor i Region Gotland har nyligen ett nytt system införskaffats. Detta för att understödja den planerade utvecklingen av fakturahantering med automatisk kontering efter beställning. Idag har några förvaltningar fortfarande hjälp med manuell kontering. Tanken är att så långt det är möjligt få till automatiserade flöden och samtidigt ta bort tjänsten för konteringshjälp. Alla fakturor kommer dock inte kunna automatkonteras så visst arbete kommer flyttas till berörda förvaltningars 120 granskare. Dessa personer hantera redan idag fakturor och kommer i vissa fall behöva göra ytterligare ett moment. Berörda förvaltningar har framfört synpunkter gällande denna förändring främst avseende arbetsbelastning. I riskanalysen bedöms effekten som hanterbar med utbildningsinsatser till berörda och den systemutveckling som är planerad. Under nästa år finns pensionsavgång inom ekonomiservice som inte behöver återbesättas.

Dessutom föreslås en effektivisering av förvaltningsgemensamma utvecklingsresurser med 0,8 mnkr vilket kommer begränsa förvaltningens möjlighet att bedriva utvecklingsprojekt.

Det förändrade utbudet av sommarservice innebär borttagande av bidrag till aktörer för service på välbesökta platser. Detta innebär återgång till den nivå som var innan pandemin. De centrala anslagen som anpassas är för internt biogasbidrag, budget för partistöd (ungdomsdel) och avsättning till semesterlöneskuldsförändring.

Förslag till budgettram 2024 per avdelning

Budget 2024 föreslås fördelas per avdelning enligt följande:

Budgettram per avdelning (tkr)

	Dig	Ek	HR	KF	Kom	DoK	Ru	Gem	TOT
Budget 2023	73 565	50 286	61 304	122 098	17 745	30 871	48 728	53 441	458 038
Justering enligt plan						-500	4 073		3 573
Ombud. inom RSF*		860		640			-860	-640	0
Indexuppräknning netto	782	796	475	4 567	84	347	235	732	8 018
Pers.kost.kompensation**	1 348	1 117	1 337	1 160	516	739	1 216	1 884	9 317
Justering internränta	316			69	6	11		347	749
Riktade ramtillskott***				1 800			800	4 300	6 900
Effektivisering/besparing		-600					-1 500	-1 900	-4 000
Budget 2024	76 011	52 459	63 116	130 334	18 351	31 468	52 692	58 164	482 595
<i>Varav kapitalkostnad (anslag)</i>	<i>10 549</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 260</i>	<i>321</i>	<i>228</i>	<i>0</i>	<i>3 615</i>	<i>16 973</i>

*) Ombudgetering – lokalstrateg byter avdelning från regional utveckling till ekonomi. Kommunikationsstöd KFA säkrat enligt RS beslut inkl omflyttning medel för nationaldag.

**) Generell personalkostandskompensation med 3,1 procent samt riktad satsning 0,3 procent att fördela i samband med lönerrevision.

***) Livsmedel måltid inkl Gotlandsvecka 4 300 tkr i avvaktan på fördelning till nämnder, brottsförebyggandearbete 800 tkr, resurscentrum konst 300 tkr och förstärkning kultur- och fritidsavdelningen 1 500 tkr

Kvar att hantera inom budgeten för 2024 är löpande justering av kapitalkostnadsbudget (efter aktivering i anläggningsredovisning) samt eventuella övriga tillkommande beslut efter regionfullmäktige i november. Utöver detta kan det tillkomma mindre omflyttningar mellan avdelningarna utifrån förändrad ansvarsfördelning.

Investeringar

För budgetåren 2024-2025 har förvaltningen erhållit totalt 202,0 mnkr. För lokalinvesteringar i kök har det upptagits 10 mnkr per år. För reinvesteringar i IT har 22 mnkr per år upptagits, till detta tillkommer 25 mnkr avsatta för att öka tillgänglighet och säkerhet inom området. För nytt badhus har avsatts 200 mnkr. I generell investeringspott finns 6,0 mnkr per år och för ett minnesmärke i Almedalen har upptagits 1,0 mkr.

Under 2023 har planerade lokalinvesteringar i kök inte hunnit utföras i den omfattningen som var förväntat. Främsta anledningen till detta är tillgång till projektledare inom teknikförvaltningen samt material och hantverkare. För 2024 är målsättningen att projekteringen för Dalhemskolans kök genomgår en uppdatering samt att åtgärderna påbörjas, tillsammans med fortsättning av

mindre punktinsatser i flertalet kök för att förbättra arbetsflöden och hygien. Vilka kök som kommer att bli aktuella tas i dialog med teknikförvaltningen. Stora investeringsåtgärder som inte ryms inom potten kommer att behövas även framgent och ej förbrukade investeringsmedel flyttas fram för att till viss del finansiera dessa projekt.

Investeringsområde	Budget	Budget
	2024	2025
Lokalinvesteringar kök	10 000	10 000
IT-investeringar i gemensam infrastruktur	32 000	37 000
Minnesmärke Almedalen	1 000	
Badhus	60 000	140 000
Investeringspott	6 000	6 000
Summa	109 000	193 000

Ärendets behandling under mötet

Johan Malmros (C) yrkar med instämmande av Saga Carlgren (V) att "Besparing på 1 mnkr inte ska beröra sommarservice. I stället ska besparingar inriktas på att se över vilka uppdrag, projekt eller utredningar som har lägre prioritet eller som det sedan inte finns genomförandekraft att ta hand om resultatet från och som därmed kan stoppas eller skjutas på."

Saga Carlgren (C) yrkar med instämmande av Jennifer Medin (MP) att "Besparingen inom hållbarhet 0,5 mnkr stryks. Istället ska effektivisering ske inom näringslivsområdet motsvarande 0,5 mnkr".

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Johan Malmros yrkande om besparing kring sommarservice.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Saga Carlgrens yrkande.

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande av Johan Malmros (C) att regiondirektören får i uppdrag att till regionalt utvecklingsutskotts sammanträde i januari 2024 återkomma med konsekvensanalys av tänkt effektivisering för Sommarservice.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande om besparing och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Johan Malmros yrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag med eget yrkande och finner att det bifalls.

Reservation

Centerpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande att ej genomföra besparingar på sommarservice.

Beslutsunderlag

RS 2023/7 – Strategisk plan och budget 2024-2026

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-26

RS § 418 Reviderad taxa och bestämmelser för sjukresor

Ärendenummer: RS 2019/304

Paragraf föregående instans: AU § 285

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- En enhetstaxa på 200 kronor införs för egenavgifter vid sjukresor med taxi/bårtaxi eller specialfordon från och med 1 april 2024.
- Bestämmelserna för sjukresor förtydligas och definitionen om resor med till lämplig hållplats ändras till närmaste trafikerade hållplats.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2021-12-13, § 218 att bifalla en motion från socialdemokraterna på så sätt att tekniska nämnden fick i uppdrag att återkomma med ett förslag på enhetstaxa för sjukresor på Gotland samt tydliggöra regelverket angående hur begreppet lämpligaste hållplats som trafikerar ska tolkas.

Tekniska nämnden föreslår i det här ärendet att en enhetstaxa på 200 kronor för egenavgift vid sjukresor införs för taxi/bårtaxi eller specialfordon för resor på Gotland samt utomlänssjukresor vid vård enligt vårdgarantin. Nämnden föreslår också att begreppet lämplig hållplats ersätts med närmaste trafikerade hållplats för fortsatt färd med kollektivtrafik.

Förslaget innebär en förändring mot dagens regelverk som innebär att resenären betalar en egenavgift efter hur långt denne åker, är sträckan kort så betalas en lägre avgift, är sträckan längre betalar man en högre avgift.

Det nya förslaget innebär en fördyring för de resenärer som åker få resor till sjukvården men för de som åker ofta görs det ingen skillnad mot i dag eftersom de kommer upp i högkostnadskortet tidigare. Resenären betalar aldrig mer än 1 900 kr/år för resor till sjukvårdsinrättning.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att invända mot tekniska nämndens förslag. Att införa en enhetstaxa innebär att resenärerna betalar samma avgift oberoende av hur långt man åker. Med det här förslaget kommer intäkterna för Region Gotland att öka och egenavgiften beräknas täcka ca 20 % av den verkliga kostnaden.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att tekniska nämndens förslag är rimligt och har inget att invända.

De ekonomiska konsekvenserna för regionen blir att egenavgiften motsvarar ca 20 % av den faktiska kostnaden för sjukresor. Det är en högre andel än

dagens taxekonstruktion. Under perioden 1 oktober 2022 till 30 september 2023 var intäktsggraden 12 %t för sjukresor. Om enhetstaxa på 200 kr införs ökar intäktsggraden till 20 %. Det var också avsikten med tekniska nämndens förslag.

Förslaget innebär en fördyring för de resenärer som åker få resor till sjukvården men för de som åker ofta blir det ingen skillnad mot i dag förutom att de når upp till högkostnadsskyddet tidigare.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgrens (V) yrkar avslag på beslutspunkt nr 1 till förmån för egen förslag. Saga Carlgren (V) yrkar istället att ”En enhetstaxa på 165 kronor införs för egenavgifter vid sjukresor med taxi/bårtaxi eller specialfordon från och med 1 april 2024”.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2019-02-25

Tekniska nämnden 2021-05-19, § 121

Regionfullmäktige 2021-12-13, § 218

Tekniska nämnden 2022-06-22, § 123

Regionstyrelsens arbetsutskott 2023-08-16, § 171

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-14

Skickas till

Motionärerna

Tekniska nämnden

Teknikförvaltningen, kollektivtrafikenheten

Författningssamlingen

RS § 419 Uppdrag. Långsiktig finansiell analys

Ärendenummer: RS 2023/1393

Paragraf föregående instans: AU § 286

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna uppdraget att ta fram en långsiktig finansiell analys.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag (2023-05-30, RS § 152) att ta fram en långsiktig finansiell analys. Analysen har genomförts med hjälp av PWC. En preliminär rapport presenterades vid regionstyrelsens sammanträde den 31 oktober. Den färdiga rapporten som nu presenteras har uppdaterats med en ny skatteunderlagsprognos, nya makroekonomiska förutsättningar och en reviderad investeringsnivå. Det finns även två ytterligare scenarioanalyser med ett lågsenario på investeringar 2029 och framåt och ett högsenario som även inkluderar investeringar i VA och avfall.

Syftet med att ta fram en långsiktig finansiell analys är att få en oberoende och objektiv nulägesbild av de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna utifrån de demografiska förutsättningarna. Den modell som används beaktar också konsekvenserna av de investeringar som krävs för att hantera befolkningsförändringar och förändrade ambitioner. Genom att anlägga ett mer långsiktigt perspektiv kan en dialog om prioriteringar och ambitioner föras.

I analysen framkommer bland annat att en ändrad befolkningsstruktur innebär utmaningar. Till år 2032 beräknas befolkningen på Gotland att öka med 3 616 personer. Tillväxten bidrar till möjligheter men innebär samtidigt stora utmaningar särskilt inom kommunalekonomiskt kostnadsintensiva grupper såsom invånare över 80 år samt barn och unga. I Region Gotlands befolkningsprognos ses framförallt ökande behov inom äldreomsorgen. För att möta den framtida befolkningens behov kommer det att krävas en utveckling av verksamheten och även investeringar.

En ändrad befolkningsstruktur innebär en utmaning när det gäller den strategiska lokalförsörjningen. Region Gotland beräknas växa med 0,6 % årligen. Det är huvudsakligen äldreomsorgen som förväntas öka medan förskolan och grundskolan förväntas minska. Enligt nuvarande investeringsplan finns planer på investeringar i förskolor och grundskolor. Det finns således en risk att Region Gotland får ett överskott på lokaler om man bygger för tidigt och/eller för mycket. Samtidigt är det inte önskvärt att stå utan nödvändiga lokaler och tvingas till dyra tillfälliga lösningar.

I analysen beräknas kostnaderna öka i takt med demografin och den allmänna löne- och prisutvecklingen. Rapporten visar att det kommer bli svårt att finansiera detta. Historiskt har kommunsektorns kostnader ökat mer än vad som varit motiverat utifrån demografin. Det kan därmed finnas en förväntan på fortsatt utbyggd välfärd.

Utifrån de antaganden som görs i analysen kommer inte de förväntade intäkterna att räcka för att finansiera full uppräknings utifrån demografi, lön och prisökningar. Gapet mellan intäkter och kostnader år 2032 motsvarar en skatthöjning på 3,59 kr. För att hålla tillbaka kostnadsökningen till en nivå som matchar intäkterna krävs en årlig genomsnittlig effektivisering på 1,62 %.

Den här analysen kommer att användas som planeringsförutsättning för kommande budgetbeslut och andra strategiska vägval. Den kommer också att vara ett mycket bra underlag för den strategiska lokalförsörjningsprocessen. Information om och genomgång av analysen planeras för bland annat förvaltningarnas lokalsamordnare och ekonomichefer.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör och Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

RS § 420 Driftbudget 2024 – teknisk justering av internräntan

Ärendenummer: RS 2023/2204

Paragraf föregående instans: AU § 287

Regionstyrelsens beslut

- Tekniska nämndens driftbudget 2024 ökas med 577 tkr för kompensation för höjd internränta.
- Miljö- och byggnämndens driftbudget 2024 ökas med 982 tkr för kompensation för höjd internränta.
- Finansförvaltningens driftbudget för internränteintäkter ökas med 1559 tkr 2024.

Sammanfattning

2018 förändrades regelverket för budgetering av kapitalkostnader för den skattefinansierade verksamheten. Förändringen innebar att nämnderna inte automatiskt kompenseras för ökade eller minskade kapitalkostnader till följd av olika investeringsnivåer. Kostnaderna för genomförda investeringar ska rymmas inom den totala budgetramen för nämnden. I samband med detta justerades nämndernas kapitalkostnadsbudget så att summan motsvarade ett tioårigt genomsnitt. Vid ändringar av nivån på internränta behöver dock nämndernas kapitalkostnadsbudget för den skattefinansierade verksamheten justeras. Om internräntan höjs kompenseras nämnderna för effekten detta innebär och vice versa. Om en nämnd av beviljas utökad kapitalkostnadsbudget ska grundbeloppen uppdateras.

Vid regionfullmäktiges budgetbeslut 2023-11-20 kompenserades nämnderna med totalt 7 017 tkr i utökad anslag eftersom internräntan höjs från 1 till 2 procent 2024. I underlaget för att beräkna kompensationen fanns fel som gör att en ytterligare korrigerings behöver göras för tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden.

- Tekniska nämndens kapitalkostnadsbudget 2024 behöver ökas så att de får en högre kompensation för den höjda internräntan. Detta beror på att nämnden efter 2018 blivit beviljad ökad kapitalkostnadsbudget men att det inte varit tydligt specificerat i budgetbeslutet och i ramberäkningen. Det har fått till följd att utgångsläget för beräkning av kompensation för höjd internränta blivit för låg. Detta behöver korrigeras så att nämnden får en korrekt kompensation för den höjda internräntan. Tekniska nämnden föreslås tillföras 577 tkr i kompensation för höjd internränta, utöver vad som tidigare beslutats.
- Miljö- och byggnämndens kapitalkostnadsbudget 2024 behöver korrigeras för att mark- och exploateringsverksamheten omorganiserats från tekniska

nämnden. Miljö- och byggnämnden tillförs 982 tkr i kompensation för höjd internränta, utöver vad som tidigare beslutats.

Nämnd	Kompensation höjd internränta 2024, beslut RF nov	Teknisk justering internränta RS dec	Total kompensation höjd internränta 2024
Regionstyrelsen	749		749
Regionstyrelsen, räddningstjänst	250		250
Miljö- och byggnämnd	81	982	1 063
Teknisk nämnd,	3 877	577	4 454
Barn- och utbildningsnämnd	750		750
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	260		260
Socialnämnd	150		150
Hälsa- och sjukvårdsnämnd	900		900
Totalt skattefinansierad verksamhet	7 017	1 559	8 576

Föreslagna förändringar av kapitalkostnadsbudgeten 2024 får följd effekten att finansförvaltningens budget för internräntebelåning behöver höjas med 1 559 tkr. Nämndernas ramar för 2024 blir då 6 577 055 tkr (6 575 496 tkr + 1 559 tkr). Budgeterat resultat påverkas inte då det är frågan om interna poster.

Enligt Region Gotlands policy för ekonomistyrning kan regionstyrelsen fatta beslut om ombudgetering mellan nämnder om det inte påverkar berörda nämnders grunduppdrag, är av principiell art eller annars är av särskild vikt. I detta ärende, som är en teknisk korrigerande, bedöms regionstyrelsen kunna fatta beslutet.

Bedömning

Internräntan är en intern kostnad för nämnderna/verksamheterna som ska spegla räntekostnaden för regionens externa lån. Internräntan har ingen påverkan på Region Gotlands externa resultaträkning, kostnaden i den består av de externa räntekostnaderna. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget till beslut innebär att tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden får en korrekt kompensation för höjningen av internräntan. Utökningen av nämndernas ramar påverkar inte regionens budgeterade resultat då det är fråga om interna poster.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Enligt kommunallagen ska regionfullmäktige alltid fatta beslut om budget för nämnderna. I Region Gotlands ekonomistyrningspolicy, som beslutats av regionfullmäktige, har bestämts att regionstyrelsen kan besluta om förändringar om det inte påverkar berörda nämnders grunduppdrag, är av principiell art eller annars är av särskild vikt. Den här förändringen bedöms vara en rättelse av fel och beslut kan därför tas av regionstyrelsen.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att berörda nämnder blir korrekt kompenserade för höjningen av internräntan genom detta förslag till beslut samt att regionens budgeterade resultat inte påverkas.

3. Barnperspektiv

Inte aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Inte aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Inte aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Inte aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Kapitalkostnadsbudget 2024 – bilaga

Ramberäkning per nämnd 2024 - bilaga

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-14

Skickas till

Tekniska nämnden

Miljö- och byggnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RS § 421 Nedskrivning av kundfordringar 2023

Ärendenummer: RS 2023/2213
Paragraf föregående instans: AU § 288

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.
-

Sammanfattning

Enligt riktlinjerna för kundfakturering, kravhantering och inkasso (2022 09-28, RS § 260) är nedskrivning av kundfordringar verkställighet.

Nedskrivning av kundfordringar ska göras löpande under året i de fall fordringarna skickats för långtidsbevakning hos inkassobolag. Nedskrivning innebär inte att regionen avstår från att bevaka fordran. Nedskrivningen innebär att fordran tas bort från balansräkningen och att en kostnad för kundförlust redovisas i den verksamhet som är upphov till fordran.

Eventuella återvunna fordringar återförs till respektive verksamhet och redovisas då som en intäkt.

De totala nedskrivningarna av kundfordringar år 2023 uppgår till 4 561 539 kronor, varav konkurser 590 610 kronor. Kundförlusternas fördelning per nämnd framgår av bilagan.

Nedskrivning av kundfordringar inom regionstyrelsens ansvarsområde uppgår till 314 575 kronor.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Nedskrivningar av kundfordringar 2023
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-08

Skickas till

RSF Ekonomi

RS § 422 Finansiering av slutlig kostnad för sanering vid Rävhagen i Visby

Ärendenummer: RS 2023/2142

Paragraf föregående instans: AU § 289

Regionstyrelsens beslut

- Kostnaden för den slutliga saneringen på 5,7 mnkr belastar regionstyrelsen, finansförvaltningen.
-

Sammanfattning

Miljö- och byggnämnden beslutade 2020-03-11 om ett föreläggande för Region Gotland att vidta efterbehandlingsåtgärder i ett förorenat område på Rävhagen 1:3 i Visby. Den förorenade marken ligger på kommunal mark. De skadliga ämnena har funnits i marken sedan lång tid.

Under 2020 gjordes en avsättning på 10,5 mnkr och beloppet baserades på en konsultrapport från Pentacon AB 2020-02-17. Kostnaden för avsättningen belastade finansförvaltningen under regionstyrelsen då föreningarna skett för länge sedan och att det inte ansågs motiverat att det skulle belasta tekniska nämndens ordinarie driftbudget.

I samband med att teknikförvaltningen genomförde saneringsarbetet 2021-2022 framkom det att den mängd schaktmassor som beräknats varit felaktig. Volymen massor var i praktiken avsevärt större än vad som tidigare varit känt. Avvikelsen innebar en fördyring med 19,5 mnkr. Avsättningen utökades 2022 med 19,5 mnkr och kostnaden belastade finansförvaltningen under regionstyrelsen.

Under 2023 har saneringen slutförts. Volymen av massor och den hantering som den fört med sig har inneburit högre kostnader än förväntat. Planen var att lämna in schaktmassorna till Slite deponi, men det visade sig att volymen översteg vad de kunde ta emot där. Konsekvensen blev att massorna fick skeppas till fastlandet för deponi, vilket har varit kostnadskrävande. Den större volymen av schaktmassor leder också att volymen för återfyllning blir större och hanteringen av detta mer tidskrävande. Sammantaget har detta inneburit att kostnaden för saneringen uppgår till totalt ca 36 mnkr och överstiger avsättningen på 30 mnkr. Den överskjutande kostnaden uppgår till 5,7 mnkr och kommer att belasta resultatet 2023.

Tekniska nämnden har föreslagit att den överskjutande kostnaden på 5,7 mnkr ska belasta regionstyrelsen, finansförvaltningen.

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att marksaneringen varit mycket kostsam, men att det är rimligt att finansförvaltningen belastas med kostnaden

då marken förorenades för länge sedan och inte är förorsakad av tekniska nämndens verksamhet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att marksaneringen varit mycket kostsam men att det är rimligt att finansförvaltningen belastas med kostnaden på 5,7 mnkr då föroreningarna skett för länge sedan och inte är förorsakad av tekniska nämndens verksamhet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Förslaget till beslut är i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed.

2. Ekonomiskt perspektiv

Den ekonomiska effekten av förslaget till beslut är att kostnaden för saneringen som inte täcks av avsättningen kommer att belasta finansförvaltningens budget och regionens resultat med 5,7 mnkr.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Förorenad mark har sanerats.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-27

Tekniska nämnden, 2023-11-23, § 240

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-08

Skickas till

Tekniska nämnden

Regionstyrelseförvaltningen Avdelning Ekonomi

RS § 423

Remiss. En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)

Ärendenummer: RS 2023/1833

Paragraf föregående instans: AU § 290

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att yttrandet överlämnas till Försvarsdepartementet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

I all väsentlighet framgår följande av utredningen:

Utredningen föreslår att ansvaret för den nationella samordningen ges till MSB. En av huvuduppgifterna för MSB blir att ta fram en nationell försörjningsanalys avseende Sveriges samlade behov av, och tillgång till, försörjningsviktiga varor och tjänster. MSB ska tillhandahålla en kontaktpunkt dit företag kan vända sig för att få information och vägledning vid fredstida kriser eller vid höjd beredskap.

MSB ska enligt förslaget upprätthålla statliga beredskapslager för lagring av försörjningsviktiga varor som inte omfattas av någon annan myndighets ansvarsområde. Förslaget innebär att MSB ska utföra beredskapslagring på uppdrag av andra statliga myndigheter mot en avgift. I de fall beredskapslagring sker i regi av en annan myndighet än MSB, ska myndigheten lämna stöd till dessa myndigheter, exempelvis genom att bistå med kunskap och information kring beredskapslagring.

Utredningen föreslår att samtliga beredskapsmyndigheter, med undantag för Säkerhetspolisen, blir så kallade totalförsvarsmyndigheter. Det är sextio myndigheter med särskild betydelse för samhällets civila beredskap. De ska ha god förmåga att motstå hot och risker, förebygga sårbarheter, hantera fredstida krissituationer och genomföra sina uppgifter vid höjd beredskap.

Bedömning

Gotlands ö-läge innebär ett stort beroende av färje- och flygförbindelser för att kunna säkra Region Gotlands försörjningsberedskap. Gotland är därmed sårbart kopplat till störningar i distributionskedjor eller vid stopp i trafiken till fastlandet. Med hänsyn till Gotlands utsatta och samtidigt militärstrategiska läge, behöver robusthet och säkerhet prioriteras.

Region Gotland ser därmed positivt på arbetet med en modell för svensk försörjningsberedskap och ser det som ett steg i rätt riktning för att öka den civila beredskapen och totalförsvaret. Region Gotland ställer sig positiva till förslaget i sin helhet. Samtidigt vill Region Gotland framhålla att förslaget som utredningen presenterat ger upphov till ett antal frågor.

Bedömning

Gotlands ö-läge innebär ett stort beroende av färje- och flygförbindelser för att kunna säkra Region Gotlands försörjningsberedskap. Gotland är därmed sårbart kopplat till störningar i distributionskedjor eller vid stopp i trafiken till fastlandet. Med hänsyn till Gotlands utsatta och samtidigt militärstrategiska läge, behöver robusthet och säkerhet prioriteras.

Region Gotland ser därmed positivt på arbetet med nationell samordning av försörjningsberedskapen och ser det som ett steg i rätt riktning för att öka den civila beredskapen och totalförsvaret. Region Gotland ställer sig positiva till förslaget i sin helhet, synpunkter redovisas nedan med angivna kapitel och stycken från utredningen.

1.2 Förslag till ändring i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder, inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Region Gotland anser att lagen redan idag medger att uppgifter kan lämnas till Länsstyrelsen på begäran, en ändring i lagen är därmed inte nödvändig. Region Gotland föreslår istället att i de föreskrifter som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska ta fram för nationell samordning, ingår vilka uppgifter som ska lämnas och i vilken omfattning.

9.3.2 Ett effektivt arbete kräver regelbunden återkoppling

Region Gotland vill understryka vikten av återkoppling till kommuner och regioner. Återkoppling bör vara en integrerad del i arbetet, för att arbetet i sig ska bli av utvecklande karaktär och hållbar på lång sikt. Vid nya krav på rapportering uppåt i kedjan enligt förslag från utredningen, ökar behovet av återkoppling ytterligare för att Region Gotland ska få förståelse för helheten. Det finns ett stort värde av att kontinuerligt veta vilket resultat rapporteringen bidrar till.

9.4 Arbetet med försörjningsanalyser begränsas till vissa beredskapssektorer.

Region Gotland stödjer utredningens förslag att analysarbetet bör utgå från strukturen för samhällets krisberedskap och civilt försvar som började gälla den 1 oktober 2022. Strukturen är organiserad med utgångspunkt i samhällsviktiga verksamheter och funktioner som är av särskild betydelse att upprätthålla vid fredstida krissituationer och under höjd beredskap.

Försörjningsanalyser bör göras i beredskapssektorer vars ansvarsområden omfattar samhällets försörjning med sådana försörjningsviktiga varor och tjänster som vid en störning i leveranskedjor riskerar att medföra allvarliga konsekvenser för viktiga samhällsfunktioner inom flera andra sektorer, befolkningens överlevnad eller det militära försvarets förmåga. Arbetet med försörjningsanalys begränsas till följande sex beredskapssektorer enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap:

- Elektroniska kommunikationer och post.
- Energiförsörjning.
- Finansiella tjänster.
- Hälsa, vård och omsorg.
- Livsmedelsförsörjning och dricksvatten.
- Transporter.

Region Gotland anser att det är extra angeläget för en ö att dessa beredskapssektorer blir ansvariga för försörjningsanalyserna inom respektive område. Exempelvis att Socialstyrelsen blir ansvarig för att upprätta försörjningsanalys för området hälsa, vård och omsorg och Livsmedelsverket för livsmedelsförsörjning och dricksvatten.

It, el, bank och transporter har också stor betydelse för ett ö- läge, i synnerhet inom de områden där det inte finns någon plan B i tillräcklig utsträckning.

9.5 Behovsanalyser bör hållas isär från risk- och sårbarhetsbedömningar, men arbetsprocesserna kan sannolikt integreras.

Region Gotland ser en risk i att behovsanalyser och risk- och sårbarhetsanalyser rapporteras separat istället för integrerat. Detta då antalet rapporteringar från Region Gotland till statliga myndigheter i och med utredningens förslag kommer att öka. Region Gotland ser även en risk att förslaget innebär att likvärdiga frågor behöver ställas från den samordnade funktionen på regionen till verksamheterna inom regionen och även till näringslivet. Det är ur resurssynvinkel önskvärt att all rapportering, såväl från Region Gotland till myndigheter som inom Region Gotland blir så effektiv som möjlig, och inte ökar i omfattning mer än nödvändigt.

För mycket rapportering kan bli övermäktigt om det tar mycket resurser i anspråk och dessutom liknar varandra innehållsmässigt. För kommunerna är länsstyrelsen rätt part att rapportera till, men Region Gotland anser att regionerna ska rapportera direkt till sektorsmyndighet samt att informationsinhämtning inte ska ske när uppgifter kan hämtas på annat sätt.

10. Information från näringslivet

Det kan bli svårt att få den information som behövs från näringsidkare, informationsinsamlingen är resurskrävande även för dem. Näringsidkarna behöver få information om vad de ska rapportera, vidare krävs resurser för att den information som efterfrågas sammanställs och rapporteras in. Risk finns att all information inte kan sammanställas eller lämnas till Region Gotland. Detta medför i så fall att informationsunderlaget blir undermåligt.

Det behöver också beaktas att den verksamhet som en näringsidkare bedriver kan vara säkerhetskänslig. Om så är fallet finns ett behov av att informationen kan skickas på ett säkert sätt. Vidare att myndigheterna kan lagra och hantera näringslivets uppgifter på ett säkert sätt.

13. Beredskapslagring

Förslaget om beredskapslagring innebär kostnader för upprättande och löpande handhavande för beredskapslager. Lager måste byggas upp från start efter många års nedmontering. I vilken omfattning som beredskapslager behöver byggas upp är inte klart, därmed är det svårt att veta vilka kostnader detta innebär för Region Gotland.

14.6 MSB får ansvaret för den nationella samordningen.

Region Gotland stödjer utredningens förslag att MSB får det övergripande ansvaret för den nationella samordningen av försörjningsberedskapen. MSB:s ansvarsområde omfattar redan idag samhällsskydd och beredskap. Det är då naturligt att de även samordnar och ansvarar för försörjningsberedskapen.

Region Gotland vill att det säkerställs en tillräcklig andel representanter från kommuner och regioner i MBS:s styrelse. Styrelsen är den nya ledningsformen för myndigheten, enligt utredningens förslag.

15.6 Upphandlingsmyndigheten

Region Gotland stödjer utredningens förslag att Upphandlingsmyndigheten ska agera stöd för kommuner och regioner vid upphandling och avtalsskrivning, kopplat till krisberedskap och totalförsvar. Ytterligare samordning skulle effektivisera inköpsarbetet nationellt. Upphandlingsmyndigheten kan bidra till hur upphandlande verksamheter ska kunna överblicka leveranskedjorna och minska sårbarhet.

16.3.4 Finansieringsprinciper

Det är positivt att staten, enligt utredningen, ska ha huvudansvaret för finansieringen av den nationella försörjningsberedskapen. Samtidigt ska den kommunala finansieringsprincipen gälla. Region Gotland ser det av vikt att ansvaret för kostnaderna fördelas helt tydligt.

Region Gotland ser en risk att riktade statsbidrag enligt utredningens förslag blir kortsiktiga lösningar. Då arbetet med att etablera en svensk modell för försörjningsberedskap är ett långsiktigt arbete, behöver det utredas ytterligare hur kommuner och regioner ska få de ekonomiska förutsättningarna som krävs för att bygga upp och upprätthålla försörjningsberedskapen på lång sikt. Region Gotland vill poängtera vikten av långsiktighet och hållbarhet. Om kommuner och regioner exempelvis ska kunna lämna den information som krävs för att Länsstyrelserna ska kunna göra sina behovsanalyser, krävs det att kommuner och regioner får förutsättningar för detta. Det kommer krävas tid, personalresurser och kompetens för att utföra detta arbete, vilket kräver rätta förutsättningar utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

Region Gotland anser att utredningen inte i tillräcklig utsträckning utreder och tydliggör kommuners och regioners roll i arbetet med nationell försörjningsberedskap. Det är därmed svårt att ta ställning till resursbehov och finansiering.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv- inte aktuellt
2. Ekonomiskt perspektiv

Det kommer råda en informationsskyldighet för kommuner och regioner att rapportera efterfrågad information till Länsstyrelsen. Vilken typ av information och hur omfattande det kommer vara är ännu oklart. Upprättandet och löpande handhavande av beredskapslager kommer också innebära kostnader för personal och lokaler.

3. Barnperspektiv- inte aktuellt
4. Jämställdhetsperspektiv- inte aktuellt
5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget kan få konsekvenser beroende på geografiskt läge när det gäller beredskapslagring. Beredskapslager kan komma att placeras på landsbygden om det bedöms vara lämpligt.

6. Klimat och miljöperspektiv- inte aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Camilla Alvesborg, strateg och Nanna Sörling, upphandlingschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss ”En modell för svensk försörjningsberedskap” (SOU 2023:50) inkom
2023-09-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-11-16

Yttrande till Försvarsdepartementet

RS § 424 Remiss. En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter (SOU 2023:43)

Ärendenummer: RS 2023/1805

Paragraf föregående instans: AU § 291

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att föreslaget remissvar inges till Finansdepartementet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringen beslutade under år 2022 att utse en särskild utredare för att i huvudsak föreslå ett effektivt och tillförlitligt system för leverantörskontroll i samband med bland annat offentlig upphandling (Del 1). Utöver denna fråga gavs utredaren även i uppdrag att utreda fyra andra frågeställningar, se nedan (Del 2).

Utredningen

I all väsentlighet framgår följande av utredningen:

Del 1

- Bolagsverket bör få i uppgift att ta fram ett system. Genom systemet ska bland annat upphandlande myndigheter kostnadsfritt kunna begära ut uppgifter från olika svenska register (bland annat belastningsregistret). Uppgifterna från registerna ska användas för att kontrollera om en anbudsgivare eller sökande ska uteslutas från deltagande i en upphandling. Detta vid ansökan om deltagande i ett valfrihetssystem eller i ett förfarande enligt ersättningslagarna.

Del 2

- Grunderna för uteslutning vid förfaranden enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem bör, med ett fåtal undantag, motsvara de uteslutningsgrunder som gäller enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.
- Det befintliga regelverket rörande hantering av personuppgifter i samband med uppföljning av avtal är fullgott. På grund av en lagteknisk fråga föreslås att det införs ett förtydligande om att vissa känsliga personuppgifter får hanteras vid uppföljning av sociala och arbetsrättsliga krav.

- Det bör inte införas en skyldighet att i vissa fall ställa krav på arbetsrättsliga villkor i icke direktivstyrda upphandlingar, innan effekterna av motsvarande krav beträffande direktivstyrda upphandlingar utreds. Med icke direktivstyrd upphandling avses i normalfallet en upphandling av varor eller tjänster till ett värde understigande ca. 2,3 MSEK.
- Det bör inte införas en möjlighet för upphandlande myndigheter att ange begränsningar i hur många underleverantörsled som är tillåtna i samband med en upphandling. Detta med anledning av att en sådan begränsning skulle strida mot EU-rätten.

Bedömning

Beträffande Del 1 ställer sig Region Gotland i huvudsak bakom syftet med utredningen. Vidare delar Region Gotland utredningens uppfattning om lämpligheten med nationellt etablerat system för upphandlande myndigheter att kontrollera om det föreligger några så kallade uteslutningsgrunder. Samtidigt vill Region Gotland framhålla att förslaget som utredningen presenterat ger upphov till frågor om rättssäkerhet, integritetsskydd och effektivitet.

Beträffande Del 2 konstateras att denna del omfattar flera olika typer av frågor utan inbördes koppling. I all väsentlighet ställer sig Region Gotland bakom de skäl som lett till att frågorna utretts. Vidare finner inte Region Gotland skäl att ifrågasätta de rättsliga bedömningar eller andra överväganden som utredaren gjort. Sammantaget saknas därför skäl att i denna del framföra några särskilda synpunkter i remissyttrandet från Region Gotland. Region Gotland gör dock ett medskick där det betonas att det finns ett behov av ett fortsatt och intensifierat arbete med att ta fram arbetssätt och metoder för att motverka brottslighet.

Bedömning

Med anledning av att Utredningen är uppdelad på två delar (Del 1 respektive Del 2) behandlas delarna att separat nedan.

Del 1

Förslaget att etablera ett elektroniskt system, administrerat av Bolagsverket, för att möjliggöra kontroller av uteslutningsgrunder, är i huvudsak ett positivt förslag som Region Gotland ställer sig bakom. Ett fungerande system för registerkontroll skulle bidra till att underlätta för de upphandlande myndigheterna att genomföra sitt arbete.

Samtidigt vill Region Gotland framhålla att förslaget som Utredningen lagt fram ändå ger upphov till vissa frågeställningar som bör belysas.

- Rättssäkerhet:

I enlighet med Utredningen kommer Bolagsverket att genomföra en initial granskning av eventuella brottmålsdomar. Denna granskning sträcker sig dock inte längre än att Bolagsverket sorterar bort uppenbara fall där domen saknar

relevans för prövningen. Innebörden av detta är att varje enskild upphandlande myndighet självständigt kommer att behöva bedöma och analysera om en och samma dom i en viss upphandling utgör grund för uteslutning eller inte. Något samlat ställningstagande kommer därmed inte att finnas, utan varje enskild upphandlande myndighet kommer behöva göra denna prövning självständigt. Detta bedömnings- och analysarbete är ett potentiellt komplicerat arbete som kan kräva en viss juridisk kunskap. Detta eftersom prövningen innebär att upphandlare och andra som deltar i en upphandling ska göra en juridisk prövning av om den gärning som någon dömts för motsvarar formuleringarna i upphandlingslagstiftningen och upphandlingsdirektivet. Noterbart är att detta analysarbete många gånger kan komma att behöva utföras av anställda hos den upphandlande myndigheten som saknar både utbildning i och närmare kunskap om svensk straffrätt. Även om det skulle leda till en större arbetsbörda för Bolagsverket så skulle det ur ett rättssäkerhetsperspektiv sammantaget vara lämpligare om Bolagsverket genomförde prövningen av domen fullt ut. Detta för att säkerställa att alla upphandlande myndigheter i Sverige bedömer samma omständigheter på samma sätt, att den juridiska analysen blir korrekt genomförd och för att det är enklare att samla nödvändig kompetensen på en myndighet istället för att alla myndigheter som upphandlar ska införskaffa denna kompetens.

- Integritetsskydd:

Utredningens förslag innebär att bl.a. att känsliga personuppgifter i form av uppgifter ur belastningsregistret kommer behandlas av ett potentiellt stort antal upphandlande myndigheter och andra. Även om hanteringen i och för sig är laglig och förutsättningar för att hantera dessa personuppgifter finns, så är det en ofrånkomlig risk att antalet felaktiga hanteringar av dessa personuppgifter ökar samtidigt parallellt med att antalet behandlingar av dessa personuppgifter ökar över hela landet. I ett integritetsskyddsperspektiv, ur såväl respektive upphandlande myndighets som enskildas perspektiv, vore det istället önskvärt om hanteringen av dessa uppgifter kunde koncentreras till den som är ansvarig för systemet för registerkontroll på ett lämpligt sätt.

- Effektivitet:

Systemet för registerkontroll kommer i princip inte omfatta utländska anbudsgivare och dess företrädare. Inte heller omfatta alla de grunder som i lagstiftningen som kan utgöra skäl för uteslutning. I och med detta är det också klart att det arbetssätt som används idag inte kommer kunna upphöra i och med införandet av systemet för registerkontroll. Sett även i ljuset av att införandet av ett system för registerkontroll kommer vara förenad med en substantiell kostnad för staten, både initialt och över tid, kan det ifrågasättas om det verkligen framstår som effektivt att införa ett system för registerkontroll där dubbla arbetssätt för att kontrollera uteslutningsgrunder införs. Visserligen kan delar av arbetet förenklas och effektiviseras, samtidigt

som det dock innebär att ytterligare arbetsmoment införs i varje upphandling. Avslutningsvis ställer sig Region Gotland frågande till om två olika arbetssätt för utländska respektive svenska leverantörer överensstämmer med den upphandlingsrättsliga likabehandlingsprincipen.

Sammantaget finner Region Gotland skäl för att yttra sig beträffande denna Del 1 av Utredningen.

Del 2

Region Gotland ser positivt på Utredningens förslag om att i tillämpliga delar anpassa uteslutningsgrunderna i LOV till vad som anges i upphandlingslagarna samt Utredningens konstaterande om att, så när som på en lagteknisk fråga, det finns rättsligt stöd för att behandla personuppgifter i samband med avtalsuppföljning.

Vidare ställer sig Region Gotland bakom syftet med att införa dels arbetsrättsliga krav i icke direktivstyrda upphandlingar, dels möjliggöra för upphandlande myndigheter att vid behov begränsa antalet underleverantörsled. Samtidigt konstateras att det saknas skäl att ifrågasätta att de rättsliga bedömningar och andra överväganden som Utredaren gjort beträffande att inte gå vidare med dessa förslag i nuläget.

Även om Region Gotland inte har några synpunkter på de specifika frågorna i Del 2 av Utredningen, vill Region Gotland ändå betona behovet av konkreta och användbara ”verktyg” för att förebygga och agera mot misstänkt eller upptäckt brottslighet. Det bör även utredas om det finns möjlighet att utöka omfattningen av uteslutningsgrunder för att motverka brottslighet. Exempelvis bör det övervägas att införa krav på att anbudsgivare och leverantörer ska, när lag eller annan författning så kräver, ska ha en auktoriserad revisor. Denna typ av uppgift skulle också vara möjlig att kontrollera och hämta från olika redan befintliga register. Region Gotland noterar självfallet att Utredarens uppdrag i utredningen av leverantörsled är ”begränsat till att överväga ett införande av en begränsning av antalet underleverantörsled” och att utredaren inte haft att utreda alternativ till detta. Det är dock av största vikt att arbetet med att ta fram arbetssätt och metoder för att komma åt brottslighet eller andra närliggande ageranden intensifieras. Detta för att upphandlande myndigheter och enheter på ett tidigt stadium ska kunna agera mot brottslighet på ett tydligt, effektivt och kraftfullt sätt. Sammantaget är det därmed Region Gotlands uppfattning att det är nödvändigt att fördjupa arbetet med att ta fram konkreta och enkelt tillämpbara arbetssätt och metoder som kan bidra till att motverka brottslighet. Detta för att upphandlande myndigheter och enheter i sin verksamhet och särskilt vid upphandlingar ska kunna förebygga eller förhindra brottslighet på ett verkningsfullt sätt.

Region Gotland finner inte skäl att yttra sig beträffande övriga delar av Del 2 i Utredningen.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv - Ej aktuellt vid remissvar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Fred Frykenstam, upphandlingsjurist och Nanna Sörling, upphandlingschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Yttrande till Finansdepartementet

Remiss ”En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter” (SOU 2023:43), inkom 2023-09-14

En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter

RS § 425 Information om kommande upphandling - Beställningscentral samhällsbetalda transporter

Ärendenummer: RS 2023/1697

Paragraf föregående instans: AU § 292

Regionstyrelsens beslut

- Informationen inför kommande annonsering av upphandlingen ”Beställningscentral samhällsbetalda resor” tas emot.

Sammanfattning

Region Gotland har utarbetat upphandlingsdokument för att göra en upphandling i syfte att ersätta Region Gotlands nuvarande ramavtal benämnt ”Beställningscentral”.

Syftet med upphandlingen är anskaffa tillgång till beställningscentral för samhällsbetalda transporter inom ramen för färdtjänst, sjukresor, förvaltningsresor samt skolskjuts för växelvis boende och barn med särskilda behov dock inte anpassad grund- och gymnasieskola. Beställningscentralen ska tillhandahålla planering av körningar, schemaläggning, anvisningar och bokningar. I upphandlingen innefattas inte de tjänster som tillhandahålls genom Region Gotlands ramavtal ”Transportör 2022-2026”, dvs. fordon och förare.

Ramavtalen för beställningscentralen och transportörer löper med olika giltighetstider och delvis ihopkopplade villkor. Detta medför vissa inlåsningseffekter och även svårigheter beträffande ansvarsutkrävande. För att framgent avhjälpa dessa utmaningar planeras att göra justeringar avseende avtalsupplägg och giltighetstider.

Flertalet av de krav som ställdes i tidigare upphandling av beställningscentral är alltså relevanta i denna upphandling. Arbete med att analysera, justera och introducera förändringar i kravställning har genomförts.

I skrivelsen samt muntligt på regionstyrelsens arbetsutskott den 28 november 2023 beskrivs allmänna fakta om upphandlingen i fråga.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-31

RS § 426 Verksamhetsplan 2024 Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2023/2061

Paragraf föregående instans: AU § 293

Regionstyrelsens beslut

- Verksamhetsplan 2024-2028 avseende den del som gäller räddningstjänsten fastställs.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen verksamhetsplan tas fram utifrån Region Gotlands mål och budget som bland annat innehåller regionfullmäktiges prioriteringar, regionfullmäktiges mål, ekonomiska förutsättningar samt nämndspecifika uppdrag. Planen innehåller även en verksamhetsplan för räddningstjänsten. Verksamhetsplanen för räddningstjänsten ska godkännas av Regionstyrelsen. Syftet med verksamhetsplanen är att synliggöra den styrning som sker från regionfullmäktige och nämnder till samhällsbyggnadsförvaltningen så att den blir känd och omhändertagen av verksamheterna. Samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsplan ger ledning och stöd i planering för att efterfölja och verkställa de beslut som är tagna i regionfullmäktige och förvaltningens nämnder. Verksamhetsplanen har ett femårsperspektiv och revideras årligen.

Verksamhetsplanen är framtagen inom förvaltningen i samråd med förvaltningens chefer och medarbetare och omfattar förvaltningens alla verksamheter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan 2024 – 2028

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-09-21

RS § 427 Indexjustering av taxa för automatlarm

Ärendenummer: RS 2023/2246

Paragraf föregående instans: AU § 294

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner den årliga indexjusteringen av taxan avseende automatlarm inför år 2024.

Sammanfattning

Regionstyrelsen får varje kalenderår räkna upp vissa timavgifter, enligt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). I bifogad bilaga återfinns förslag på nya differentierade taxor för anslutning av automatisk brandlarmläggning till räddningstjänsten.

Prisindex för kommunal verksamhet som publicerats i oktober 2023 är 6,4 %, avseende år 2024.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser.

Bedömning

Bedömningen är att beslutet innebär ekonomiska konsekvenser, Region Gotland erhåller en relevant, korrekt och uppdaterad kostnadstäckning i enlighet med kommunallagen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-14

RS § 428 **Indexjustering av timtaxa för verksamheter inom tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor (LSO) samt tillstånd och tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE)**

Ärendenummer: RS 2023/2247
Paragraf föregående instans: AU § 295

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner den årliga indexjusteringen av timtaxa inför 2024

Sammanfattning

Regionstyrelsen får varje kalenderår räkna upp vissa timavgifter, enligt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), i taxa för verksamheter för tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) samt tillstånd och tillstånd enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Prisindex för kommunal verksamhet som publicerats i okt 2023 är 6,4 % avseende år 2024.

Revideringen innebär att timtaxan höjs till 1 153 kr per timme från nuvarande 1 084 kr per timme. Den nya timtaxan föreslås börja gälla från och med den 1 januari 2024.

Bedömning

Bedömningen är att det får ekonomiska konsekvenser genom att Region Gotland erhåller en relevant, korrekt och uppdaterad kostnadstäckning i enlighet med kommunallagen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga Taxa tillsynstaxa enligt LSO och LBE 2023
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-14

RS § 429 Energiön Gotland - Ansökan om medel för regionala utvecklingsåtgärder

Ärendenummer: RS 2023/1616

Paragraf föregående instans: AU § 296

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att finansiera Region Gotlands projekt GAIST (Gotland Accelererar I Samverkan för grön Tillväxt) med högst 2 250 000 kr, 50 % av projektets faktiska kostnader. Pengarna tas från anslag 1:1 regionala utvecklingsåtgärder under perioden 2024-01-03—2027-01-15.
- Regionstyrelsen beslutar att finansiera Region Gotlands projekt GAIST (Gotland Accelererar I Samverkan för grön Tillväxt) med högst 2 250 000 kr, 50 % av projektets faktiska kostnader, varav 750 000 kr ur 2024 års näringslivsanslag, 750 000 kr ur 2025 års näringslivsanslag, 750 000 kr ur 2026 års näringslivsanslag, under perioden 2024-01-03--2027-01-15.

Sammanfattning

Projektet GAIST (Gotland Accelererar I Samverkan för grön Tillväxt) syftar till att samordna aktörer med planerade och pågående större energiprojekt på och runt Gotland. Projektet ska vara deltagardrivet och ta fram en gemensam färdplan med lösningar för bland annat industrins och sjöfartens omställning som är överförbara till andra regioner. Därtill ska projektet även positionera Gotland som en ledande plats i klimat- och energiomställningen. Det långsiktiga målet är att projektet ska bidra till en ökad takt i klimatomställningen.

Projektet pågår under perioden 2024-01-03--2027-01-15 och har en total budget om 4 500 000 kr. Region Gotland är projektägare.

Bedömning

Projektet GAIST förväntas bidra till Agenda 2030 genom att primärt arbeta mot mål 7 hållbar energi för alla. Projektets förväntas även ha en positiv påverkan på mål 9 hållbar industri, innovation och infrastruktur.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att projektet överensstämmer med prioritering "*Gå före i klimat och energiomställningen*" i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040. Projektet bidrar också till ett av Gotlands utpekade styrkeområden, dvs. näringslivets energiomställning.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att projektet kommer att bidra till att uppnå ett flertal mål i Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi.

Projektet kan sannolikt bidra till att uppnå målen ”utsläppen av växthusgaser ska kontinuerligt minska med 10–15 % per år jämfört med föregående år”, ”Gotland har klarat ett förnybarhetsmål för energi” och ”den regionala innovationskapaciteten är stärkt. Regionstyrelseförvaltningen föreslår bifall.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars Thomsson, strateg och Susanna Palomaa, tillväxtchef, regionstyrelseförvaltningen.

Andreas Under (M) yrkar med tillstyrkan av Micke Seid (MP) att projektet ska förtydliga projektets mål och förväntade effekter samt hur dessa ska mätas och följas upp.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag med eget tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökan om medel för regionala utvecklingsåtgärder, inkom 2023-10-30
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-16

Skickas till

Enheten Hållbar Tillväxt

RS § 430 **Förstudie öppna data inom Småland och öarna - Ansökan om medel för regionala utvecklingsåtgärder**

Ärendenummer: RS 2023/1844
Paragraf föregående instans: AU § 297

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.
-

Sammanfattning

Under år 2023 har ett beslut fattats av regiondirektör Stefan Hollmark på delegation av regionstyrelsen avseende regionala utvecklingsmedel, anslag 1:1. Beslutet avser Förstudie öppna data inom Småland och öarna som finansieras med 150 000 kr. Förstudien pågår under perioden 2024-02-01—2024-10-31.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökan. 2023-09-12
Delegationsbeslut. 2023-10-18, RS 2023/1844
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-16

RS § 431 Markanvisningsavtal avseende idrottsanläggning Visborg

Ärendenummer: RS 2020/1562

Paragraf föregående instans: AU § 298

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna förlängning av upprättat markanvisningsavtal inklusive förlängd tid för undertecknande av tomträttsavtal med Visby Padel Fastighet AB. Förlängningen gäller fram till och med 31 juli 2024.
- Om undertecknande av tomträttsavtal ej skett inom giltighetstiden av förlängningen ska markanvisningen återtas av Region Gotland.

Sammanfattning

Markanvisningsavtal med Visby Padel Fastighets AB i syftet att upplåta mark med tomträtt inom idrott- och rekreationsområdet på Visborg för nybyggnation av gymnastik- och idrottsanläggning godkändes av regionstyrelsen 2020-12-16, § 387 och gäller fram till 2022-12-17. Därefter har en förlängning av optionen medgivits fram till 2023-12-31 enligt beslut i regionstyrelsen 2022-12-14, § 413.

Förlängning av optionen kan medges under förutsättning att förseningen inte beror på exploatören, till exempel i det fall då ett myndighetsbeslut överklagas. En sådan förlängning kan medges i maximalt ett år och enbart om exploatören aktivt drivit projektet. Förlängning ska godkännas i regionstyrelsen.

Region Gotland upprättar tomträttsavtal vid den tidpunkt som parterna kommer överens om. Avtalet ska vara undertecknat av båda parter senast 2023-12-31 enligt markanvisningsavtalet. Utöver detta finns ett bygglov beviljat 2022-09-05 (MBN 2021/2700).

Parterna har även ingått ett markgenomförandeavtal godkänt av regionstyrelsen 2022-05-24, § 114. Enligt detta avtal ska Region Gotland fakturera exploatören 6 500 tkr för utförande av gemensamma anläggningar när tomträttsavtalet vunnit laga kraft.

Exploatören har än en gång framfört önskemål om förlängning av markanvisningen.

Med anledning av att exploatören inte på egen hand kan finansiera projektet har exploatören meddelat att bolaget istället förberetts för ett utökat och breddat ägande. Enligt exploatören har de aktörer som är intresserade av att investera i idrottshallen ställt som krav att uthyrningen av samtliga ytor i hallen är klar innan dessa skjuter till kapital. Visby Padel AB har, i enlighet med

villkor i tidigare markanvisningsavtal, ingått ett hyresavtal med Visbygymnasterna.

Enligt exploatören är det avgörande för ett beslut om finansiering från banken att Visbygymnasterna får ett positivt beslut om utökad driftstöd om 350 000 kr från Region Gotland. Frågan om möjligheterna att få ett utökad driftstöd kommer att handläggas av Region Gotland under våren 2024. Ett eventuellt utökad driftstöd möjliggöra för ett antal andra föreningar på Gotland att kunna hyra ytor i hallen.

Tecknade av tomträtsavtal kan ske först då exploatören har en finansiering klar av projektet.

Bedömning

Markanvisningen för idrottshallen är en del av utvecklingen inom den nya stadsdelen Visborg och en idrottshall med utrymme för gymnastikverksamhet är viktig för att denna idrottsgren ska kunna fortsätta att växa och utvecklas.

Bygglovets anger att byggnation ska påbörjas senast två år från det att bygglovets beslutades, vilket innebär att byggnation ska ha påbörjats senast 2024-09-05. För att kunna påbörja byggnation behöver tomträtsavtalet vara beslutat och undertecknat. För att det ska finnas ett undertecknat tomträtsavtal innan 2024-09-05 är sista möjligheten för beslut 2024-06-17 i tekniska nämnden.

Mark- och exploateringsavdelningen gör bedömningen att det är rimligt att markanvisningen förlängs med ytterligare sju månader för att för Visby Padel Fastighets AB möjliggöra finansiering och tecknande av tomträtsavtal innan bygglovets förfaller.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisningen har föregåtts av en markanvisningstävling där exploatörens förslag vunnit gehör och beslutats i regionstyrelsen 2020-12-16, § 387. Bedömningen är att avtalet med exploatören är upprättat i enlighet med gällande lagstiftning och följer Region Gotlands eget regelverk vad avser markanvisningar.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att avtalet med exploatören är upprättat i enlighet med gällande regelverk och ger Region Gotland ersättning för utförande av överenskomna anläggningar.

3. Barnperspektiv

En ny gymnastikhall på Visborg är viktig för att Gotlands gymnastikverksamhet ska fortsätta växa och utvecklas. Många barn och

ungdomar utövar gymnastiksport och får med denna etablering bättre förutsättningar för en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden är att anse som positiv ur ett barnperspektiv.

4. Jämställdhetsperspektiv

Gymnastik utövas av en stor andel flickor och en etablering ger positiva effekter när det gäller tillgången till en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden kan ses som positiv ur ett jämställdhetsperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Evelina Egdahl, Mark och exploateringsingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen och Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att ytterligare beslutspunkt läggs till ”Om undertecknande av tomträtsavtal ej skett inom giltighetstiden av förlängningen ska markanvisningen återtas av Region Gotland”

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Markanvisningsavtal underskriven exploatör, 2020-11-26

Markgenomförandeavtal m bilagor, undertecknat, 2022-07-07

Markanvisningsavtal, förlängning, 2022-11-25

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-11-14

Skickas till

Tekniska nämnden

Kultur- och fritidsavdelningen

RS § 432 Information. Badhus

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
 - Regiondirektören får i uppdrag att skapa sammanhållen process och samordning av olika utredningar och projekt för att utveckla området runt nya badhuset, tänkt ungekulturhus Solberga, utvecklingen av Solbergaskolans gårdar, bussanslutning och eventuellt tänkt aktivitetspark och idrottshall så området blir väl anpassat för gruppen barn och unga.
 - Regionstyrelsens arbetsutskott utses till politisk styrgrupp för helhetsprojektet.
-

Sammanfattning

Ingemar Britts, projektledare, teknikförvaltningen, informerar regionstyrelsen om status kring projekt och arbetet med det nya badhuset i Visby. Information ges kring det pågående arbetet, påverkansfaktorer samt tidplan gällande byggandet av ett nytt badhus.

Ärendets behandling under mötet

Föredragnings görs av Ingemar Britts, projektledare, teknikförvaltningen och Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) gör följande yrkande angående området runt Badhuset:

- Regiondirektören får i uppdrag att skapa en sammanhållen process och samordning av olika utredningar och projekt för att utveckla området runt nya badhuset, tänkt ungekulturhus Solberga, utvecklingen av Solbergaskolans gårdar, bussanslutning och eventuellt tänkt aktivitetspark och idrottshall så området blir väl anpassat för gruppen barn och unga.
- Regionstyrelsen arbetsutskott utses till politisk styrgrupp för helhetsprojektet.

Ordförande ställer proposition på förslaget med eget tillägg och finner att det bifalls.

RS § 433 Förfrågan om markanvisning - Visby och Klintehamn

Ärendenummer: RS 2023/898

Paragraf föregående instans: AU § 299

Regionstyrelsens beslut

- Upprättad avsiktsförklaring för del av fastigheterna Gotland Visby Österby 1:4 och Gotland Klinte Robbjäns 1:64 med Maston AB godkänns.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2023-09-27, § 308 att ge regiondirektören i uppdrag att upprätta ett markanvisningsavtal för direktanvisning av mark, genom nyttjanderätt, för etablering av solesproduktionsanläggning med tillhörande e-bränsleproduktion inom del av fastigheterna Gotland Visby Österby 1:4 och Gotland Klinte Robbjäns 1:64 till Maston AB. Sedan uppdraget gavs har hanteringen av ärendet övergått till samhällsbyggnadsförvaltningen.

För att anlägga en storskalig solesanläggning krävs att det genomförs ett samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken (MB) med undantag om anläggningen prövas inom Miljöbalken på något annat sätt som inom t.ex. en detaljplaneprocess. Vidare kan en solcellsanläggning, beroende på dess byggnadstekniska egenskaper vara en lovpliktig anläggning enligt Plan- och bygglagen (PBL). I enlighet med regionstyrelsens beslut 2023-09-27, § 308 ska godkänt miljösamråd ha genomförts för respektive plats innan markanvisningsavtal sluts.

I syftet att tydliggöra parternas intentioner under tiden för samråd och under lovprocessen föreslås att en avsiktsförklaring ska undertecknas av parterna. Avsiktsförklaringen tydliggör även att tecknande av markanvisningsavtal ska upprättas.

Bedömning

Maston AB har för avsikt att inom respektive fastighet uppföra solesanläggningar med tillhörande e-bränsleproduktion vilket överensstämmer med den Regionala utvecklingsstrategin om att främja energiomställningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att föreliggande avsiktsförklaring är upprättad i enlighet med regionstyrelsens beslut och de förutsättningar som angavs 2023-09-27, § 308. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar att godkänna avsiktsförklaringen.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att avsiktsförklaringen har stöd i aktuell lagstiftning, är upprättad i enlighet med gällande riktlinjer för markanvisning och exploatering samt i den regionala utvecklingsstrategin.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförande av markanvisningen genererar en intäkt till Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Ej aktuell.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuell.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att anläggandet av en solelsanläggningen kan få inverkan på landskapsbilden. Frågan bevakas i och med det miljösamråd som ska genomföras.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att anläggandet av storskalig solelsanläggning kan påverka miljön som den uppförs i. Särskilt inom del av fastigheten Gotland Visby Österby 1:4 som idag till större delen består av skog. Däremot är fastigheten detaljplanerad för industri och marken får därmed anses redan i anspråkstagen. Vidare så kommer upplåtelsen att generera positiva nyttoeffekter kopplat till grön energi. Frågan bevakas vidare i det miljösamråd som ska genomföras.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-14

Avsiktsförklaring 2023-11-14

RS § 434 Förlängning av markanvisningsavtal

Ärendenummer: RS 2023/1897

Paragraf föregående instans: AU § 300

Regionstyrelsens beslut

- Markanvisningen till Storsudrets Fastighetsutveckling AB förlängs genom detta beslut med sex månader till och med 2024-06-30.
- Om tillstånd för enskild vatten och avloppslösning inte erhålls inom giltighetstiden av förlängningen ska markanvisningen återtas av Region Gotland.

Sammanfattning

Dåvarande ledningskontoret genomförde under 2012, tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen, en markanvisningstävling avseende del av fastigheten Gotland Hamra Storms 2:4, Vändburgs nya hamn. Efter genomförd tävling beslutade regionstyrelsen 2012-09-27, § 260 att utse Storsudrets Fastighetsutvecklings AB (Exploatören) till vinnare i markanvisningstävlingen.

Regionstyrelsen beslutade 2013-12-11, § 364 att godkänna ett markanvisningsavtal med exploatören avseende utveckling av Vändburgs hamn. Markanvisningsavtalet gällde i två år, från och med laga kraft av regionstyrelsens beslut, med möjlighet till förlängning under förutsättning att försening av planprocessen inte förorsakats av exploatören.

Markanvisningsavtalet förföll 2015-12-24. Markanvisningen har av regionstyrelsen, efter förfalldatum, förlängts två gånger. Först under 2020, regionstyrelsen 2020-11-25, § 339. Sedan under 2022, regionstyrelsen 2022-12-14, § 414. Markanvisningen har förlängts på oförändrade villkor och gäller nu till 2023-12-31. Gällande markanvisningsavtal ska, under förutsättningen att detaljplanen kan tas upp för antagande, kompletteras med ett markgenomförandeavtal. Markgenomförandeavtalet ska tecknas och godkännas av regionstyrelsen innan köpeavtal sluts.

Exploatören har begärt att markanvisningen ska förlängas med anledning av att det ännu inte har fattats något beslut i pågående tillståndsprövning kopplat till godtagbar vatten- och avloppslösning för området.

Området som markanvisningen avser är i den fördjupade översiktsplanen för Storsudret och Burgsvik utpekad som ett område för Landsbygdsutveckling i strandnäraläge (LIS- område). Markanvisningsavtalet är formulerat för att värna om allmänhetens tillgänglighet till hamnområdet och att detta ska säkerställas vid detaljplanarbetet. Vidare ska markanvisningen möjliggöra för tillskapandet av ett område utvecklat för boende och turism och därtill hänförlig verksamhet.

Under 2018 beslutade regionfullmäktige 2018-05-14, § 62, att anta en ny detaljplan för del av Hamra Storms 2:4 - Vändburgs hamn. Planen överklagades till mark- och miljödomstolen. Länsstyrelsen i Gotlands län beslutade 2018-07-11 att överpröva beslutet att anta detaljplanen med stöd av 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (PBL). Med anledning av Länsstyrelsens överprövning beslutade mark- och miljödomstolen att vilandeförklara målet i väntan på att Länsstyrelsens överprövning avgjorts slutligt. 2019-01-21 beslutade Länsstyrelsen att med stöd av 11 kap. 11 § PBL upphäva den antagna detaljplanen. Region Gotland överklagade, men återkallade därefter överklagandet och ärendet hos regeringen skrevs av 2019-04-11. Region Gotland påbörjade ett förnyat detaljplanearbete under år 2020 varvid förslag till ny detaljplan har upprättats. Huvudmannskapet i detaljplaneförslaget föreslås som enskilt. För att detaljplaneförslaget ska kunna gå på granskning behöver exploatören presentera en, enligt de krav som ställs på en detaljplan i PBL, godtagbar vatten- och avloppslösning.

I oktober 2022 fördelades uppdraget att genomföra markanvisningen till mark- och exploateringsingenjör vid dåvarande mark- och stadsmiljöenheten på teknikförvaltningen. I november 2022 presenterades två förslag för exploatören som anses godtagbara för att arbetet med detaljplanen ska kunna återupptas.

1. En oberoende konsult genomför en VA-utredning, som redovisar vilka VA-lösningar som är godtagbara för platsen.
2. Exploatören ansöker om och beviljas tillstånd för anläggandet av en enskild avloppsanläggning samt en enskild färskvattenanläggning. Tillstånd för enskild avloppsanläggning söks hos Region Gotland och vattendom för enskild färskvattenlösning söks genom Länsstyrelsen hos mark- och miljödomstolen (MMD).

2023-05-15 ansökte exploatören hos miljö- och hälsoskydd vid Region Gotland om tillstånd för en enskild avloppsanläggning. Inget beslut har till dags datum, 2023-11-15, kommunicerats i ärendet. Återkoppling från exploatören 2023-11-15 genom konsult, Sweco, är att både anmälan om avloppsreningsverk och vattenverksamhet har inlämnats och är under process samt att frågor avseende komplettering hanterats i båda dessa ärenden.

2023-09-26 kungjorde Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) dom i mål P 4633-22. MÖD upphävde detaljplanen på landsbygden då det inte fanns tungt vägande skäl för enskilt huvudmannskap. Det planområde som är objekt i domen har flera likheter med planförslaget för Vändburgs hamn i de delar som avser allmänhetens åtkomst och att området avser att vara ett besöksmål för en bredare allmänhet.

I och med att markanvisningen förfaller efter 2023-12-31 behöver frågan om förlängning tas i beaktande av vad som framförts gällande om exploatören kan

anses ha fullgjort sina åtaganden, allmänhetens åtkomst samt aktuellt domslut från MÖD.

Bedömning

Syftet med den senaste förlängningen av markanvisningsavtalet var att utreda om markanvisningen bedöms genomförbar och att exploatören skulle beredas möjlighet att kunna fullgöra sina åtaganden för att arbetet med markanvisningen och detaljplanen ska kunna återupptas. Förutsättningarna för detta redogjordes för exploatören i november 2022 varvid ansökan om tillstånd för enskild avloppslösning inkom sex månader därefter. Det kan anses vara sent i förhållande till att frågan om vatten- och avlopp varit aktuellt under hela den pågående markanvisningen. Exploatören bör inte belastas av tidsåtgången för besluts- och tillståndprocesser. Det som Region Gotland har att bedöma i frågan är huruvida exploatören kan anses ha fullgjort sina åtaganden i tid gällande den delen.

Så som markanvisningsavtalet är formulerat är det tydligt att avsikten med markanvisningen är att området ska tjäna en bredare allmänhet och vara tillgängligt på ett sådant sätt som det inte finns legala förutsättningar för att reglera i en detaljplan eller genom avtal. Detaljplaneförslaget är däremot formulerat på ett sådant sätt som att frågan har bevakats. Med det i beaktande visar MÖDs domslut i mål 4633-22 att detaljplaneförslaget för Vändburgs hamn inte kan gå för granskning och ett antagande i sin nuvarande form. Ett planförslag med delat huvudmannaskap skulle kunna vara möjligt. Alltså kommunalt huvudmannaskap för de delar som avses tjäna en större allmänhet och ett enskilt huvudmannaskap för de delar som avser tillgodose de enskilda behoven inom planområdet. Ett kommunalt huvudmannaskap bedöms inte ekonomiskt försvarbart för Region Gotland ur ett driftsperspektiv med hänsyn till områdets lokalisering. Om detaljplaneförslaget inte ska ha delat huvudmannaskap så behöver det omarbetas i de delar som avser allmänhetens åtkomst till området. Eftersom detaljplaneförslaget då inte skulle överensstämma med det markanvisningsavtal som är upprättat behöver regionstyrelsen fatta beslut huruvida markanvisningen och planarbetet ska fortgå.

Markanvisningen har tillåtits fortgå under en längre tid varvid exploatören har investerat i projektet. Att avtalet också efter dess utgång förlängdes år 2020 är för bedömning av nu aktuell förlängning problematiskt. Ett avtal som har förfallit bör inte förlängas utan ersättas med ett nytt avtal. Förlängningen har dock beslutats av regionstyrelsen 2020-11-25, § 339 och avtalet ska därmed anses gällande. Den förlängningen visade att Region Gotland haft för avsikt att planarbetet ska fortgå och att markanvisningen ska bestå. Däremot gjordes ingen justering av planförslaget gällande de legala förutsättningarna som låg till grund för Länsstyrelsens överprövning. Att detta inte gjordes beror gemensamt av både exploatören och planmyndigheten vid Region Gotland. Först när projektet resurssattes med en mark- och exploateringskompetens år 2022

identifierades vilka förutsättningar som krävs för att planarbetet ska kunna fortgå och vilka åtagande som krävs från exploatören. Uppdraget avseende genomförandet av markanvisningen resurssattes av dåvarande mark- och stadsmiljö i oktober 2022 och markanvisningens giltighet sträckte sig till 2022-12-24. För att kunna bedöma om projektet ansågs genomförbart och för att exploatören skulle beredas möjlighet till att fullgöra sina åtaganden föreslogs att Regionstyrelsen skulle förlänga avtalet till och med 2023-12-31.

Exploatören har nu ansökt om tillstånd för både enskild vatten och avloppslösning som är under prövning hos Region Gotland och MMD. Vidare har förutsättningarna för detaljplaneförslaget möjlighet att kunna antas förändrats sedan samråd av planförslaget genomfördes. Region Gotland har inte kännedom huruvida försvarsmaktens inställning till exploateringen har ändrats. Region Gotland har även upprättat ett förslag till Klimatanpassningsplan och identifierat att vid exploatering bör en 4-meterskurva av potentiell havsnivåhöjning tas i beaktande vilket inte är inarbetat i detaljplaneförslaget för Vändburgs hamn.

Om markanvisningen återgår så har detta ekonomiska konsekvenser för exploatören i hänseende till plankostnadsavgift samt ersättningar för konsulter och tillståndsprövning. En genomförd markanvisning skulle generera ca 70 bostäder på landsbygden samt en intäkt, om minst ca 9 Mkr, till Region Gotland. Om markanvisningen ska fortgå bör markanvisningsavtalet förlängas och att ett nytt markanvisningsavtal upprättas som ersätter det nu gällande.

Mark- och exploateringsavdelningen anser att hamnen skulle kunna vara lämplig för andra ändamål än bostäder som exempelvis servicehamn för framtida vindkraftsetablering till havs. Det föreligger dock stora oklarheter kring huruvida en sådan etablering kan komma till stånd. Vidare, om en annan inriktning till utveckling av hamnen är önskvärd, kan det inte uteslutas att sådan etablering aktualiserar detaljplanekravet enligt PBL. Om markanvisningen skulle avbrytas säkras också allmänhetens tillträde till platsen och hamnen kan bli tillgänglig för annan användning. Å andra sidan kvarstår Region Gotlands kostnad för drift och underhåll av hamnområdet.

Det föreligger motstående intressen mellan landsbygdsutveckling och allmänhetens åtkomst inom planområdet. Det kvarstår frågor om ifall detaljplanen kan antas samtidigt som exploatören investerat i möjligheten att undersöka detta. Exploatören bör samtidigt medges att beslut i pågående tillståndsprövningar ska fattas innan ett eventuellt återtagande av markanvisningen. Regionstyrelsen föreslås förlänga markanvisningen i sex månader. Om tillstånd för enskild vatten och avloppslösning inte erhålls inom giltighetstiden av förläningen ska markanvisningen återtas.

Om exploatören erhåller tillstånd för enskilt vatten och avloppslösning inom giltighetstiden för markanvisningen föreslås att det upprättas ett nytt markanvisningsavtal med Storsudrets Fastighetsutveckling AB. Markanvisningsavtalets giltighet är beroende av laga kraftvunnet beslut i regionstyrelsen. Avtalet, som ska ersätta befintligt avtal, ska upprättas i enlighet med det tävlingsbidrag som utsågs som vinnare i genomförd markanvisningstävling år 2012 samt i hänseende till vad som tidigare avtalats om gällande köpeskilling och plankostnadsersättning. Avtalet ska omfatta en option att inom två år förvärva aktuellt område.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisningen har föregåtts av en markanvisningstävling där exploatörens förslag vunnit gehör och beslutats i regionstyrelsen 2013-12-11. Bedömningen är att markanvisningen genomförts enligt Region Gotlands eget regelverk vad avser markanvisningar.

Förslag till beslut utgår ifrån legala förutsättningar avseende markanvisningens genomförande.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförd markanvisning genererar en intäkt till Region Gotland från markförsäljning.

Det föreligger en ekonomisk risk för Region Gotland med de enskilda vatten- och avloppsanläggningar som föreslås för området. Om anläggningarna uppförs eller driftas på ett undermåligt vis kan Region Gotland av Länsstyrelsen förpliktas att området ska försörjas med kommunalt vatten- och avlopp enligt 6 § Lag om allmänna vattentjänster.

3. Barnperspektiv

Området som omfattas av markanvisningen utgörs av en fiske- och gästhamn och nyttjas i viss utsträckning även för olika verksamheter. Målsättningen med markanvisningen är att möjliggöra tillskapandet av en modern fiskeby innehållande boenden och turism. En genomförd markanvisning bedöms som positiv ur ett barnperspektiv.

Om markanvisningen avbryts så är det också positivt ut ett barnperspektiv då området är fortsatt tillgängligt som gästhamn och öppet för allmänheten.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuell.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Området som är aktuellt för markanvisning har i den fördjupade översiktsplanen pekats ut som ett LIS-området. I förutsättningarna för LIS-området betonas vikten av att vid utformningen av den tillkommande bebyggelsen värnar om allmänhetens tillgänglighet till hamnområdet vilket inte gör i planförslagets nuvarande utformning.

Genomförd markanvisning genererar bostäder på landsbygden vilket är att anses som positivt ur ett landsbygdsutvecklingsperspektiv.

Om hamnen inte skulle exploateras bedöms det också positivt för ett bevarande landskapsbild och att allmänheten fortsatt har åtkomst till området.

6. Klimat och miljöperspektiv

2016-05-30 beslutade Länsstyrelsen, efter ansökan från Region Gotland, att upphäva strandskyddet, naturreservatet och skyddet för landskapsbild inom fastigheten.

Region Gotland har upprättat ett förslag till Klimatanpassningsplan och identifierat att vid exploatering så bör en 4-meterskurva av potentiell havsnivåhöjning tas i beaktande vilket inte är inarbetat i detaljplaneförslaget för Vändburgs hamn.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Markanvisningsavtal – Vändburgs hamn, Gotland Hamra Storms 2:4, 2014-02-20

Tillägg till markanvisningsavtal rörande Gotland Hamra Storms 2:4, 2021-09-21

Regionstyrelsen 2022-12-14, § 414

Mark och miljööverdomstolen - Dom P 4633-22, 2023-09-23

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-15

Skickas till

Tekniska nämnden

Miljö- och byggnämnden

RS § 435 God ordning på stan 2023

Ärendenummer: RS 2023/2253

Paragraf föregående instans: AU § 301

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Informationsärendet beskriver bakgrund och det fortsatta arbetet med *God ordning på stan* samt statistik och observationer för sommaren 2023 kopplat till alkohol och narkotikafrågor i Visby.

Sammanfattningsvis är den allmänna bedömningen att sommaren 2023 varit överlag bra och att de flesta verksamheter är positiva över sommaren. Vecka 29 sticker ut utifrån flera aspekter så som hög berusningsnivå, högt tryck på polisen och överträdelse gällande ljudnivåer. Under sommaren har även två serveringstillstånd återkallats från två olika verksamheter.

Polisen, Gotlands förenade besöksnäring, Visby centrum, Gotlands Internationella Företagarförening och Region Gotland lyfter att samverkan har varit god under sommaren men att det finns behov av att fortsätta utveckla samverkan och de förebyggande åtgärderna tillsammans. Samverkan fortsätter under arbetsnamnet *God ordning på Gotland* för att tydliggöra att arbetet omfattar hela Gotland året om, även om huvudfokus sannolikt kommer att ligga på Visby under sommaren. I syfte att skapa tydlighet och struktur i arbetet kommer *God ordning på Gotland* att bli en del av den nya brottsförebyggande strukturen som är under uppbyggnad av Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Föredragning görs av Elin Lööf, folkhälsstrateg, regionstyrelseförvaltningen och Jörgen Wiss, alkoholhandläggare, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att ta fram förslag på förstärkta insatser för att minska utsattheten hos unga på stan under sommaren med särskilt fokus på v 29.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag på Saga Carlgrens yrkande.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-16

Skickas till

Gotlands förenade besöksnäring

Polisen

Visby centrum

Gotlands Internationella Företagarförening

Enhet Miljö och Hälsoskydd, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Enhet Livsmedel och alkoholtillstånd, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Teknikförvaltningen

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Socialförvaltningen

RS § 436 Ekokommunpriset 2023 – regionens interna miljöpris

Ärendenummer: RS 2023/1553

Paragraf föregående instans: AU § 302

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige har att utdela pris.

Regionstyrelsens beslut

- 2023 års Ekokommunpris går till parkenheten på teknikförvaltningens park- och trafikavdelning.

Sammanfattning

Ekokommunpriset delas år 2023 ut för tjugoförsta gången. Vid bedömningen av nominerade kandidater läggs stor vikt vid att priset ska stimulera andra till engagemang och skapa intresse för systematiskt miljöarbete.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att utse parkenheten på teknikförvaltningens park- och trafikavdelning som mottagare av 2023 års Ekokommunpris på 10 000 kronor med följande motivering:

”För arbetet med att kartlägga och beskriva stadsträdens värde i den bebyggda miljön, genom användandet av innovativa verktyg i kombination med pedagogisk kunskapspridning”.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har berett ärendet på enheten för samhällsplanering.

Som reglerna är utformade måste man ha ett eget aktivt miljöarbete som innebär minskad miljöpåverkan. Detta miljöarbete ska kunna följas med miljönyckeltal eller någon annan form av miljöredovisning som visar hur arbetet går från år till år. Miljöarbetet ska också kommuniceras i någon form.

Generellt har få kandidater de senaste åren formellt sett varit kvalificerade till priset. Vid bedömningen brukar därför även anledningen till att priset finns tas med i bedömningen, nämligen att priset ska stimulera andra till engagemang och skapa intresse för systematiskt miljöarbete.

Den gemensamma nämnaren mellan prisets syfte och de formella kriterier är att man på något sätt kommunicerar vad man gör och varför. Internt inom Region Gotland, men helst också externt.

Till årets pris nominerades tre kandidater. Intressant nog är samtliga kandidater hemmahörande på samma avdelning på teknikförvaltningen, park- och

trafikavdelningen, men återfinns på olika enheter och har nominerats av olika personer, sannolikt oberoende av varandra. De tre nominerade kandidaterna är

- Kollektivtrafikenheten för den genomförda upphandlingen av ny kollektivtrafik. I upphandlingen ställdes miljökrav, inte bara på bränsle/klimatpåverkan, utan även andra miljöaspekter berördes.
- Underhålls- och anläggningsenheten, för dess roll som drivande i bytet till förnybar diesel i cisternen på Skarphäll, en åtgärd som kommer minska CO₂-utsläppen med 80 % från de fordon som tankar där.
- Parkenheten arbete med att kartlägga/inventera och informera om stadsträdens ekosystemtjänster och därtill hörande arbete med trädvårdsplanen.

Det naturliga i det här läget vore kanske att föreslå att park- och trafikavdelningen tilldelas priset i år, med alla tre nomineringarna som underlag. Som reglerna för priset är utformade, vill regionstyrelseförvaltningens ändå framhålla att parkenhetens arbete är det som bäst uppfyller kriterier i jämförelse med de andra kandidaterna.

Det är främst två skäl till detta. Dels att man har genomfört åtgärder, och sedan följt upp och redovisat resultat. Dels har man kommunicerat resultatet både direkt till allmänheten, men också internt via webb, seminarium och politiskt antagen handlingsplan. De andra nomineringarna är mycket lovvärda, men befinner sig i början av respektive miljöinsats och har god chans att komma tillbaka ett annat år.

Parkenhetens arbete, med landskapsingenjör Johan Arvidsson i spetsen, har börjat med inventering av stadsträden på allmän platsmark i Visby. Totalt lades ca 4 500 träd in i i-Tree, ett verktyg som kartlägger trädens leverans av olika ekosystemtjänster. Därmed fick man, unikt för varje enskilt träd, siffror på trädets totala kollagring, årlig kolupptagning, dagvattenfördröjning, syreproduktion, reduktion av kolmonoxid, ozon, kvävedioxid, svaveldioxid, samt partiklar (pm_{2,5}). Med hjälp av i-Tree kan man sedan ekonomiskt beräkna värdet av de ekosystemtjänster som träden bidrar med i ett område.

Med dessa data som underlag har man sedan arbetat fram en handlingsplan för trädvård, antagen 2022 i tekniska nämnden. Arbetet har sedan kompletterats med skyltar på enskilda träd i Visby som på ett pedagogiskt sätt beskriver just det trädets värde i termer av ekosystemtjänster.

Nomineringen innehåller fakta som visar att prisets kriterier kring att man ska ha genomfört åtgärder och följt miljönyttan/utvecklingen över tid, helst via nyckeltal eller liknande, och att man också informerat internt och externt, är uppfyllda.

Parkenhetens arbete med i-Tree är ett tydligt och bra exempel på att ta miljöansvar för hållbar utveckling och att förverkliga målsättningarna för

Gotland som ekokommun. Regionstyrelseförvaltningens föreslår därför regionstyrelsen att utse parkenheten på teknikförvaltningens park- och trafikavdelning som mottagare av 2023 års Ekokommunpris på 10 000 k med följande motivering:

”För arbetet med att systematiskt kartlägga och beskriva stadsträdens värde i den bebyggda miljön, genom användandet av innovativa verktyg i kombination med pedagogisk kunskapspridning”.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-11-16

Skickas till

TN-registrator

Teknikförvaltningen, park- och trafikavdelningen

RS § 437 Information. Almi Invest fond 3

Ärendenummer: RS 2023/2208
Paragraf föregående instans: AU § 304

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Almi Invest Småland & Öarna AB har slutit ett finansieringsavtal med Tillväxtverket per den 2023-08-10 om uppstart av investeringsfond 3.

Avtalet avser uppdrag att genomföra finansieringsinstrument med delfinansiering från Regionalfonden för att öka det regionala utbudet av riskkapital (ägarkapital) till små och medelstora företag i tidiga utvecklingsfaser i NUTS 2- regionen Småland och Öarna. Fokus är på företag som har tillväxtpotential och det övergripande målet är att stärka den regionala konkurrenskraften, skapa nya arbetstillfällen och i övrigt bidra till ekonomisk tillväxt.

Finansieringsinstrumentet ska genomföras inom ramen för Regionalfondens program 2021–2027 med regionalfondsmedel om motsvarande 29 032 238 kr. Medlen förvaltas av Almi Invest Småland och Öarna AB på uppdrag av Tillväxtverket, förvaltande myndighet för Regionalfonden i Sverige.

Almi invest AB har beslutat att medfinansiera med egna medel. Beräknad storlek totalt på fond 3 är 73 500 tkr.

Syfte

Det primära syftet med Finansieringsinstrumentet är att, i nära samarbete med privata riskkapitalister, ta vara på och utveckla mindre företags tillväxtpotential inom SMÖ regionen. Det innebär att de projekt och mindre företag som har bäst potential att skapa tillväxt och företagande i regionen skall kunna erbjudas kompletterande ägarkapital om inte marknaden själv tillgodoser behovet.

Historiskt utfall för Gotland

	Fond 1(2007-2013)	Fond 2 (2014-2020)
Antal bolag på Gotland som fått investering via Almi invest Småland och Öarna.	4	13
Investerat belopp från Almi invest Småland och Öarna	9 000 tkr	30 714 tkr

Investerat belopp från privat medfinansiering	10 000 tkr	77 902 tkr
Total investering i Gotländska bolag	19 000 tkr	108 616 tkr
Region Gotlands medfinansiering	2 250 tkr	2 600 tkr
Total storlek på hela fonden inom Småland och Öarna.	116 000 tkr	150 000 tkr

Sammantaget har således bägge tidigare investeringsfonder fallit väl ut för Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Underlag för kommunikation avseende Almis beslut om fondfinansiering 2023-11-08

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-07

RS § 438 Fördelning av verksamhetsstöd till kulturorganisationer 2024

Ärendenummer: RS 2023/1827

Paragraf föregående instans: AU § 312

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att fördela 2024 års verksamhetsstöd till kulturorganisationer enligt förslag.
- De 30 600 kronor som frigörs i och med att Romateatern Produktion AB drar tillbaka sin ansökan tillförs Visby Internationella Tonsättarcentrum, vilket innebär att de beviljas stöd om totalt 1 001 600 kronor.

Sammanfattning

Inför 2024 har kulturlivet till stor del återhämtat sig från pandemin men står nu inför utmaningar med ökande kostnader i samhället. Totalt sökt belopp inför 2024 är 10 102 750 kr. Inför 2024 års fördelning av stöd till kulturorganisationer har en indexuppräknings skett på tre procent, motsvarande 175 770 kr, vilket gör att det totalt finns 6 035 000 kr att fördela.

Indexuppräkningsen har äskats i Mål och budget 2024-2026 ärende RS2023/7 baserat på det ökade kostnadsläget i samhället och med pandemin i färskt minne.

Ställningstaganden har gjorts i tre delar. Det första är förslaget att säkerställa ett ökat stöd till Stiftelsen Körsbärgården pedagogik. Det andra är hur ökningen kan finansieras och det tredje är konsekvenserna det får för andra aktörer. Av totalt 45 sökande föreslås 26 aktörer beviljas samma summa som för 2023, en aktör föreslås en avsevärd ökning och en aktör en större sänkning. Inga nya kulturorganisationer har kunnat tas in i fördelningen.

Stiftelsen Körsbärgården pedagogik står inför att upphöra med sin verksamhet i samband med att initiativtagarna Marita och Jon Jonsson drar sig tillbaka. En ökning av stödet föreslås, från 153 000 kr till 494 000 kr. Innan utbetalning kan ske ska stiftelsen ha insänt giltiga avtal mellan stiftelsen och familjen. Dessa ska reglera nyttjande av konst och hyra av fastigheter.

Verksamheten har sökt 700 000 kr och bedömningen är att förstärkning bör ske i förhållande till (utställnings)verksamhetens överlevnad och för att kunna göra insatser för att kunna ta in personal. Möjliggörande av ytterligare stöd bedöms i nuläget inte som aktuellt och som alltför påfrestande i förhållande till det övriga kulturlivets behov. För att öka stöd till Stiftelsen Körsbärgården pedagogik har en analys av övriga stödmottagarnas ekonomiska situation gjorts.

Sänkning föreslås för Visby internationella tonsättarcentrum med 100 000 kr vilket får konsekvensen att verksamhetens arbete med utåtriktade aktiviteter och generell utveckling av verksamheten drabbas. Det finns även en risk för sänkning av det statliga stödet. Tonsättarcentrum är den aktör som tilldelas högst stöd av alla kulturorganisationer och är en aktör inom det starka musikområdet på Gotland. Aktören Teaterambulansen har inför 2024 inte lämnat in någon ansökan utan anger att verksamheten tar paus, vilket även innebär att 65 000 kr frigörs.

Den treprocentiga uppräknings som skett i fördelningen fördelas i förslaget till Körsbärgården vilket innebär att andra kulturorganisationer kvarstår på samma stödnivå som för 2023 (förutom VICC). Bedömningen är att det är bättre att finansiera en ökning av stödet till Körsbärgården genom indexuppräknings än att göra ytterligare sänkningar för fler aktörer.

Fördelningen har gjorts med hänsyn till det svagare bildkonstområdet. Konsekvensen för den aktör som drabbas av sänkningar bedöms vägas upp av att Stiftelsen Körsbärgården pedagogik kan fortsätta med sin verksamhet. Fördelningen är föreslagen till förmån för en aktör som verkar i glesbygd.

Bedömning

Stiftelsen Körsbärgården pedagogik föreslås en omfattande ökning av stödet så att den totalt erhåller 494 000 kr. Verksamheten, lokaliserad i glesbygden Sundre, är beroende av ytterligare stöd för att överleva då Marita och Jon Jonsson nu lämnar över verksamheten till stiftelsen. Verksamheten är angelägen för konstområdet och kulturen på Gotland och innebär också en möjlighet för gotländska konstnärer att kunna ställas ut. Utbetalning sker när nyttjandeavtal kring konsten samt ett hyresavtal upprättas kring de lokaler som stiftelsen behöver hyra av familjen. Avtalen ska skickas in senast 2024-03-31.

Stiftelsen har sökt 700 000 kr och hävdar att detta är vad som krävs för att kunna fortsätta med verksamheten. Bedömningen är att förstärkning bör ske främst i förhållande till utställningsverksamhetens överlevnad och i en mindre omfattning än verksamheten själv vill genomföra. Fler finansieringskällor än Region Gotlands krävs för en långsiktig hållbarhet. Möjliggörande av ytterligare stöd till Körsbärgården bedöms dessutom i nuläget som alltför påfrestande i förhållande till det övriga kulturlivets behov.

Det utökade stödet kan säkerställa att utställningsverksamheten kan leva vidare och att tid kan läggas på att söka ytterligare finansiering. Med en avsevärd höjning av stödet ökar förutsättningarna för att även locka annan finansiering.

Den treprocentiga uppräknings av stödet till kulturorganisationer behövs för att finansiera ökningen av stödet till Körsbärgården och innebär att övriga kulturorganisationer får kvarstå på samma stödnivå som för 2023. Detta innebär i praktiken en sänkning av stödet i förhållande de till pris- och löneökningar som samhället står inför, men bedömningen är ändå att det är

bättre att finansiera en ökning av stödet till Körbärgsgården genom indexuppräkning än att till exempel sänka stödet för fler aktörer.

Visby internationella tonsättarcentrum (VICC) är en av de stödmottagare som bedöms klara av en sänkning utan att verksamheten hotas och är även den stödmottagare som har högst stöd inom fördelningen. VICC har lämnat in en konsekvensanalys av nedskärningen, som pekar på uteblivna möjligheter att arbeta med utåtriktad verksamhet och utveckling av verksamheten. Risk kan även finnas för en neddragning av statliga bidrag, då regeringen aviserat minskning av ram för stödet för internationellt utbyte. Men risken för statlig nedskärning bedöms ändå som lägre än risken för att Körbärgsgården tvingas lägga ner.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-28

RS § 439 Verksamhetsstöd till Bergmancenter

Ärendenummer: RS 2020/373

Paragraf föregående instans: AU § 313

Regionstyrelsens beslut

- Regiondirektören ges i uppdrag att förlänga nuvarande avtal med Stiftelsen Bergmancenter på Fårö beträffande verksamhetsstödet till att gälla fram till och med 2024-12-31.

Sammanfattning

Region Gotland har tecknat ett treårigt avtal med Stiftelsen Bergmancenter på Fårö som säkerställer stöd till verksamheten med möjlighet till uppräknings under tre år. Nuvarande avtal löper ut 2023-12-31. Med anledning av den osäkra tidplanen kring det nya stödsystemets införande kommer verksamheter med treåriga avtal i otakt med de nya reglerna och riktlinjerna. Därför vill regionstyrelseförvaltningen förlänga nuvarande avtal ytterligare ett år till att gälla fram till och med 2024-12-31.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att Stiftelsen Bergmancenter på norra Gotland är fortsatt angelägen och att nuvarande avtal ska förlängas till och med 2024-12-31. Under 2024 kan sedan ett nytt treårigt avtal skrivas i linje med de nya riktlinjer och regler för kulturstöd som då förhoppningsvis har trätt i kraft.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-26

RS § 440 Verksamhetsstöd till Bungemuseet

Ärendenummer: RS 2020/374

Paragraf föregående instans: AU § 314

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen ger i uppdrag till regiondirektören att förlänga nuvarande avtal med Bungemuseet AB angående verksamhetsstödet till att gälla fram till och med 2024-12-31.

Sammanfattning

Region Gotland har tecknat ett treårigt avtal med Bungemuseet AB som säkerställer stöd till verksamheten med möjlighet till uppräknings under tre år. Nuvarande avtal löper ut 2023-12-31. Med anledning av den osäkra tidplanen kring det nya stödsystemets införande kommer verksamheter med treåriga avtal i otakt med de nya reglerna och riktlinjerna. Därför föreslår regionstyrelseförvaltningen att nuvarande avtal förlängs till att gälla fram till 2024-12-31.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att Bungemuseet AB är en fortsatt angelägen verksamhet och att nuvarande avtal ska förlängas till och med 2024-12-31. Under 2024 kan sedan ett nytt treårigt avtal skrivas med de nya riktlinjer och regler för kulturstöd som då förhoppningsvis har trätt i kraft.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-24

RS § 441 **Uppdrag. Hansedagarna i Visby 2025**

Ärendenummer: RS 2022/388

Sammanfattning

Ärendet utgår.

RS § 442 Remiss - Ansökan om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon (SEZ) för uppförande och drift av en havsbaserad vindpark - Vindpark Aurora

Ärendenummer: RS 2023/1623

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att bilagt förslag till remissyttrande godkänns och inges till länsstyrelsen i Gotlands län.

Reservation

Johan Asplund (KD) reserverar sig mot beslutet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regionstyrelsen förslås att till länsstyrelsen lämna in bilagt förslag till yttrande över rubricerad ansökan. Remissundersunderlaget är mycket omfattande ifråga om antalet genomförda undersökningar och förslag på villkor för anläggningen.

Ansökan gäller den havsbaserade vindparken Aurora, som planeras i ett område öppet hav drygt 30 kilometer öster om Öland och drygt 20 kilometer sydväst om Gotlands sydspets. Området är cirka 1 045 km² stort och vattendjupet varierar mellan 43 och 88 meter. Maximalt antal verk i ansökan är 370 vindkraftverk.

Till synes har bolaget på ett förtjänstfullt sätt mött remissinstansernas krav på kompletteringar från tidigare samråd.

Det finns olika uppfattningar om vindkraftens värden kontra risker. Särskilt vad gäller påverkan på fågellivet är det tydligt att undersökningarnas resultat och riskbedömningar kommer till helt olika slutsatser hos olika expertgrupper. Inom regionen finns varken resurser och specialkompetens för att djupare analysera dessa expertgruppers olika slutsatser. För att etableringen ska ske med största möjliga hänsyn till havet som livsmiljö, en levande Östersjö med bibehållet djurliv är av största vikt för hela Gotland, blir tillståndsvillkoren för anläggningen avgörande. Remissunderlaget ser ut att visa goda förslag på hur hänsyn kan tas under anläggning samt under drift och avveckling.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är flera viktiga miljöparametrar hanteras i SEZ-prövningen. Sökanden har genom MKB och sina kompletterande svar och förslagna ändringar i några villkorsförslag uppfyllt kompletteringsföreläggandet. Tidigare bedömning att vindparken Aurora, ifråga om utpekade bevarandevärden i det redan nu påverkade Natura 2000-området, inte kommer

att tillföra någon betydande störning kan kvarstå och ytterligare miljöaspekter är hanterade i remissunderlaget. För att etableringen ska ske med största möjliga hänsyn till havet som livsmiljö, en levande Östersjö med bibehållet djurliv är av största vikt för hela Gotland, blir tillståndsvillkoren för anläggningen avgörande. Regionen lämnar inga detaljerade synpunkter på villkorens utformning.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Dessa bedömningar görs inte remissyttranden, men bedömning gjordes inför Natura 2000-yttrandet, se bilagd tjänsteskrivelse i RS 2022/897, den bedömningen kvarstår.

Ärendets behandling under mötet

Johan Asplund (KD) yrkar med instämmande av Lars Engelbrektsson (SD) att ärendet ska avslås.

Eva Nypelius (C) yrkar med instämmande av Oscar Lindster (S) att skärpa första meningen i yttrandet till ”Region Gotland är positiva till att Vindpark Aurora byggs”.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius yrkande om att skärpa skrivningen i yttrandet och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition regionstyrelseförvaltningens förslag och Johan Asplunds yrkande om att ärendet ska avslås och finner att regionstyrelseförvaltnings förslag vinner bifall.

Reservation

Johan Asplund (KD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

”Kristdemokraterna på Gotland reserverar sig mot den massiva miljöförstörelsen Aurora står för och anser att de undersökningar som genomförts är helt otillräckliga, att viktiga delar saknas helt, andra innehåller motstridig information och även rent felaktig sådan. Allt sammantaget visar på det helt olämpliga att förstöra Gotlands närområde på det här sättet, då första hand ur miljösynpunkt men också rent kommersiellt. Projektet kommer att leda till irreparabla skador på djur och natur, både till havs och luften, men också smutsa ner havet med partiklar, såsom PFAS, som inte skall vara där. SMHI har precis nyligen släppt resultat från sin studie om hur havsbaserad vindkraft påverkar havsmiljön i en synnerligen negativ riktning, en undersökning som tydligen inte finns med beslutsunderlaget, möjligen medvetet negligerats. Påverkan på havslivet och det lokala vädret har helt enkelt inte undersökts, vilket SMHI’s studie klart påtalar. Att horisontlinjen förstörs för alla som bor på och besöker Gotland är uppenbart och redovisas tydligt genom de visualiseringar som finns i ärendet och som också redovisats för allmänheten. Försiktighetsprincipen skall alltid tillämpas och projektet helt

avstyrkas. Vi reserverar oss, igen, massivt mot det lättsinne mot Gotländsk natur, som projektet utgör och mot att remissen besvaras positivt av majoriteten i Regionstyrelsen.”

Beslutsunderlag

RSF Tjskr RS 2023_1623 Remiss. Lst. Natura2000_Auroravindpark, daterad 2023-12-01

Förslag till RS yttrande daterat 2023-12 01

Länsstyrelsen i Gotlands län, Remiss - Ansökan om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon (SEZ) för uppförande och drift av en havsbaserad vindpark – Vindpark Aurora, Länsstyrelsens dnr 531-5716-2022, inkom 2023-08-16

*Remissen innehåller ett mycket stort antal **bilagor som inte läggs med i utskicket***

Komplettering från bolaget, hämtad 2023-12-01

RSF tjskr i RS 2023_1179 Remiss gällande Natura 2000-prövning av den havsbaserade vindkraftparken Aurora

Skickas till

gotland@lansstyrelsen.se med kopia till
lena.kulander@lansstyrelsen.se

RS § 443 Samråd planerad utvidgning Nordkalk Klinthagentäkten Lärbro Stora Vikers 1:94

Ärendenummer: RS 2022/1816

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar överlämna upprättat yttrande till mark- och miljödomstolen.

Jäv

Lina Runander (M) anmäler jäv och deltar inte handläggningen av ärendet.

Reservation

Jennifer Medin (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Nordkalk AB har hos mark- och miljödomstolen ansökt om tillstånd till befintlig och utökad verksamhet inom fastigheten Lärbro Stora Vikers 1:94. Region Gotland har getts anstånd till 13 december 2023 för att inkomma med synpunkter i ärendet till domstolen.

Bolaget yrkar på att domstolen medger tillstånd till bland annat att

- bedriva fortsatt och utökad täkt av kalksten inom markerade bryt- och verksamhetsområden inom fastigheten Lärbro Stora Vikers 1:94 i Gotlands kommun, se bilaga F, med en maximal årlig volym om 3,6 miljoner ton och en maximal volym om 69,2 miljoner ton,
- utföra samtliga arbetsmoment som erfordras för en fortsatt och utökad drift av verksamheten, bl.a. borrhning, sprängningsarbeten, schaktning, uppläggning, lastning, krossning och transporter av kalksten samt åtgärder för efterbehandling av täkten,
- bortleda inläckande yt- och grundvatten inom Klinthagentäkten samt utföra och bibehålla erforderliga anläggningar för detta ändamål,
- avleda maximalt 300 000 m³ täktvatten per år från Pall-2 sjön till Region Gotlands VA-system samt utföra och bibehålla erforderliga anläggningar för detta ändamål.

Nordkalk har under november 2022 – januari 2023 genomfört ett avgränsningssamråd som ett första steg i den tillståndprocess som bolaget nu fortsätter. I det remissyttrande som regionstyrelsen då antog och som lämnades till Nordkalk, tog Region Gotland upp ett antal frågeställningar där ytterligare utredning eller klargörande behövdes. Det handlade bland annat om stentransporter mellan bolagets täkt och Heidelbergs anläggning i Slite,

trafiksäkerhetsmässiga spörsmål, bullerutredning och damning från nuvarande och planerad verksamhet, samt vikten av en djuplodande hydrogeologisk undersökning rörande grundvatten.

Regionstyrelseförvaltningen har i samverkan med berörda funktioner inom teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen gått igenom föreliggande tillståndsansökan med aktuellt underlagsmaterial som domstolen bistått med. Region Gotlands juridiska ombud har utifrån detta arbetat fram ett formellt yttrande som föreslås inges till domstolen. Det föreslås att yttrandet hanteras och förankras på följande sätt i berörda nämnder:

Tekniska nämndens arbetsutskott behandlar ärendet 29 november, med förslaget att ställa sig bakom yttrandet på delegation av tekniska nämnden.

Miljö- och byggnämnden har inte för avsikt att hantera ärendet, hanteras enbart inom tjänsteorganisationen.

Regionstyrelsen behandlar ärendet 13 december, med förslaget att godkänna upprättat yttrande för ingivande till domstolen (anstånd har medgetts till 13 december).

Förslaget till yttrande omfattar följande:

1. **Avgränsning av ansökan**

Region Gotland ställde i samrådsyttrande från januari 2023 frågor rörande stentransporter mellan Nordkalk och Heidelbergs fabrik i Slite och ville att bolaget skulle redogöra för varför man inte ansåg att denna verksamhet skulle ingå i denna prövning. Nordkalk har i tillståndsansökan lämnat en utförlig redogörelse kring detta och regionstyrelseförvaltningen bedömer att den är tillfyllest och kan accepteras.

2. **Villkor**

Region Gotland tillstyrker att begärt tillstånd meddelas under förutsättning att villkorsjustering sker på sätt som anges under nedan punkter a-c.

• **Vattenförsörjning**

Inom det aktuella influensområdet har regionen inga vattentäkter och det föreligger ingen risk för påverkan på den kommunala vattenförsörjningen. Men med hänvisning till domstolens bedömning vid prövningen av Heidelberg Materials (f.d. Cementas) verksamhet 2022, finns det argument för att domstolen ska besluta om ett villkor till skydd för de privata brunnarna enligt följande förslag:

”Om det under tillståndstiden uppstår akut vattenbrist i enskild bergborrad brunn inom det redovisade påverkansområdet, för tillgodoseende av fastighetens behov av vatten för hushåll, djurbållning eller näringsverksamhet – med undantag av vatten för bevattningsändamål – ska Cementa AB efter begäran ordna provisoriskt

tillbandahållande av vatten för det aktuella ändamålet till dess permanent vattenförsörjning kan ordnas. Skyldigheten gäller inte om det uppenbart saknas samband mellan den tillståndsgivna vattenverksamheten och vattenbristen.”)

Yttrandet betonar också att Region Gotland är alltjämt intresserat av möjligheten att för dricksvattenändamål nyttja avlett vatten från Pall 2-sjön och ansluter sig även till sökandens bedömning i ansökan att avledande av täktvatten till Region Gotland skulle vara viktigt för resurshushållningen med vattnet. Region Gotland tydliggör att man står till förfogande för avtalsdiskussioner med sökanden under hand avseende förutsättningar och villkor för vattnet från Pall 2-sjön.

Buller

Bolaget anger att man genom att vidta vissa åtgärder kan klara dagens begränsningsvärden för buller vid bostäder. Region Gotland vill understryka vikten av att detta följs upp genom kontroller.

Vibrationer och luftstötsvågor

Region Gotland ser ett behov av att mark- och miljödomstolen stramar upp villkoren rörande vibrationer så att det svarar mot den nivå som domstolen bestämde i Heidelberg Minerals (tidigare CEMENTA) tillståndsdom 2022 enligt nedan:

Kontroll av markvibrationer ska vid varje sprängtillfälle ske genom mätning vid minst ett närliggande bostadsbus. Mätningen ska följa svensk standard. Villkoret är uppfyllt om värdet innehålls vid 90 % av sprängtillfällena under ett kalenderår och aldrig överstiger 6 mm/s.

Villkor 6: Luftstötståg till följd av sprängning får vid bostadsbus inte överstiga 100 Pa mätt som frifältsvärde.

Kontroll av luftstötståg ska ske vid minst ett närliggande bostadsbus vid varje sprängtillfälle. Kontrollen ska utföras som reflektionsmätning och redovisas med motsvarande nivå för frifältsmätning. Villkoret är uppfyllt om värdet innehålls vid 90 % av mättillfällena under ett kalenderår och aldrig överstiger 250 Pa mätt som frifältsvärde.”

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att förslaget till yttrande tar upp och belyser de ståndpunkter som Region Gotland bör föra fram till mark- och miljödomstolen inför domstolens behandling av Nordkalks ansökan och föreslår regionstyrelsen att godkänna yttrandet för att inges till domstolen.

När det gäller frågor rörande framtida samverkan kring vattenförsörjning överlämnar regionstyrelsen till tekniska nämnden att hantera nödvändiga processer och diskussioner kring hur detta på bästa sätt kan genomföras.

Ärendets behandling under mötet

Lina Runander (M) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Jennifer Medin (MP) yrkar återremiss med följande motivering

- Yttrandet ska kompletteras med en analys utifrån Region Gotlands regionala utvecklingsansvar och om och på vilket sätt ansökan förhåller sig till Vårt Gotland 2040, särskilt i förhållande till prioriteringsområdet ”säkra vatten och miljö” och tillhörande effektmål. Brytningsdjup på +1 m i förhållande till förväntad havsnivåhöjning framstår som särskilt bekymmersamt.
- Yttrandet ska också kompletteras särskilt i den avseenden regionstyrelsen understrukt i det tidigare samrådsyttrandet från den 24 januari 2023; nämligen om den hydrogeologiska undersökningen är tillfyllest och hur förändring av grundvattnet påverkar växt- och djurliv samt annan markanvändning, exempelvis för jordbrukets ändamål.
- Om så ej skett bör yttrandet även passera sakkunniga inom Region Gotland med expertis inom berörda områden som exempelvis regionekologen och tjänstepersoner inom miljö-, klimat- och hållbarhetsområdet.

Jennifer Medin (MP) yrkar för det fall regionstyrelsen finner att ärendet ska behandlas för beslut idag att Region Gotland avstyrker ansökan med hänvisning till oacceptabel påverkan på grundvatten, växt- och djurliv.

Saga Carlgren (V) yrkar att ärendet återremitteras med motiveringen: Begära ytterligare anstånd samt komplettera yttrandet med en bedömning av huruvida de sökande gjort en tillräckligt djuplodande hydrogeologisk undersökning rörande grundvattnet samt en bedömning av påverkan på Gotlands utveckling ur regionalt utvecklingsperspektiv.

Eva Nypelius (C) yrkar bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande av Andreas Unger (M) avslag till Jennifer Medins yrkande om återremiss.

Meit Fohlin (S) yrkar att yttrandet ska kompletteras med punkt där Region Gotland, enligt tidigare yttrande, för resonemang kring vikten av oberoende hydrogeologisk undersökning på omgivande grundvatten samt att konsekvenserna för växt- och djurliv ska vara kartlagda.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medins yrkande att ärendet ska återremitteras eller om beslut ska fattas i dag och finner att beslut ska fattas i dag.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medins yrkande om att ansökan avstyrks och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande, med föreslagna revideringar, överlämnas till mark- och miljödomstolen och finner att det bifalls.

Reservation

Reservation inkommer från Jennifer Medin (MP) med följande motivering: "Såväl Nordkalks ambitioner som regionens svar framstår som potentiellt skadliga för Gotland. Den stora utökning/fördjupning av tälten planeras synes medföra flera risker i närområdet, främst vad gäller grundvattentillgång för enskilda brunnar, men också för naturlivet. Att bryta ner till +1 metersnivån, när vi i andra frågor tar höjd för att Östersjön kan stiga med 2-3 meter, framstår som minst sagt bekymmersamt. Den prognostiserade avledningen av grundvatten på drygt en miljon kubikmeter årligen, är inte heller vad Gotland behöver.

Vi invänder särskilt mot skrivningarna i teknikförvaltningens tjänsteskrivelse som säger att "avledande av tältvatten till Region Gotland är viktig för resurshållningen av vattnet" samt att "det är en mycket viktig aspekt att huvudmannen får tillgång till den framtida föreslagna vattenresursen". Det gör vi dels för att förvaltningen fortfarande är osäker på om vattenkvaliteten kan bli bra nog med rimliga ekonomiska insatser, dels för att Nordkalk inte vill att ett vattenskyddsområde skall upprättas, men också för att det inte framstår som en långsiktigt hållbar lösning. Vi kan inte heller se att detta är förenligt med Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi och prioritering om att säkra miljö och vatten.

Vår viktigaste invändning mot att använda detta resonemang för att legitimera Nordkalks stora utökning av verksamheten är att det redan sedan länge finns ett avtal om att regionen skall kunna ta ut dricksvatten här. Att nu återanvända detta skäl för att kunna ta ut ännu mer kalksten och riskera dricksvattnet menar vi är ett osakligt och vilseledande sätt att argumentera eftersom den möjligheten redan finns. Vi kan inte förstå varför Region Gotland är så angelägna att gå Nordkalk till mötes att man använder argument som inte är relevanta.

Slutligen vill vi också på starkaste sätt invända mot ärendets hantering. Det har beretts i princip helt utan möjlighet till politisk beredning och förankring inom partierna. Det togs upp till dagens sammanträde med omedelbar justering utan att ha passerat arbetsutskottet. Så får inte politiskt beslutsfattande gå till, särskilt inte när effekterna av besluten kommer att märkas minst 100 år framåt."

Saga Carlgren (V) gör följande protokollsanteckning:

"Det är orimligt att tiden för den politiska behandlingen av för Gotland

avgörande frågor är så kort. Det bör ligga i uppdraget hos ansvariga att tillse att tillräcklig tid finns för politisk förankring och diskussion inför beslut om Region Gotlands ställning i den här typen av frågor, trots kort remisstid hos domstolen."

Beslutsunderlag

Klinthagen tillståndsansökan Nordkalk 2023-06-19
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-16
Bil 1. Region Gotlands yttrande 2023-12-13
Bil 2. Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse till TN 2023-11-13

Skickas till

Tekniska nämnden, teknikförvaltningen, VA-avdelningen
Miljö- och byggnämnden, miljö- och hälsoskydd

RS § 444 Dispensansökan arbetstid Hälso- och sjukvård

Ärendenummer: RS 2023/2439

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att Region Gotland ska ansöka om dispens gällande arbetstid för läkare inom Visby Lasarettets verksamheter Anestesi/Operation/IVA, samt Gyn-Obstetrik till SKRs Arbetstidsnämnd.
- Regiondirektören får i uppdrag att redogöra för vilka åtgärder som krävs inom respektive verksamhet för att inte behöva dispens framöver.

Sammanfattning

Överenskommelsen om ändringar i bestämmelserna om arbetstidens förläggning och dygnsvila i Allmänna bestämmelser (AB) med Läkarförbundet träder i kraft den 1 februari 2024. Det är samma innehåll i överenskommelsen som för tidigare träffad överenskommelse med övriga centrala motparter. Skillnaden är att den tidigare överenskommelsen trädde i kraft den 1 oktober 2023.

Syftet med de nya reglerna är att värna om medarbetarnas arbetsmiljö, garanterad vila och återhämtning. Målet är att alla läkare senast den 1 februari 2024 ska ha ett schema som stämmer överens med de nya reglerna om arbetstidsförläggning och dygnsvila.

Ö-läget kräver ett akutsjukhus som har en större kompetensbredd, fler specialiteter, samt mer omfattande jourlinjer än ett jämförbart länssjukhus på fastlandet. Sårbarheten är stor och det är få personer som har tillräcklig hög jourkompetens. Samma individer/kompetens ska bära både jour och ordinarie verksamhet. Fler kortare pass (upp till 20 timmar) hos dessa individer gör det inte möjligt att få ihop med dagens bemanning. De flesta verksamheterna utgår från att klara förändringen, men för läkare inom gyn/obsterik och An/Op/IVA, bedöms det inte möjligt. En schemaläggning enligt regelverket med dagens bemanning skulle innebära att det saknas senior kompetens som behövs för att kunna driva en dygnet-runt verksamhet avseende förlossning och tillhörande förlossningsvård, samt operation och intensivvård och med de konsekvenser det får för samtliga andra verksamheter och medborgarna.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att dispens är nödvändig för att klara av att bemanna de kritiska verksamheterna som berörs av denna ansökan.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maria Skogh Jansson, HR-chef, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Linda Ehrlin Sjöberg, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Sara Vilhelmsson (M) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att redogöra för vilka åtgärder som krävs inom respektive verksamhet för att inte behöva dispens framöver.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Sara Vilhelmssons yrkande om uppdrag och finner att Sara Vilhelmssons yrkande vinner bifall.

Beslutsunderlag

Dispensansökningar för An/Op/IVA och Gyn/Obstetrik
Riskbedömningar från An/Op/IVA och Gyn/Obstetrik
MBL-förhandlingsprotokoll, 2023-12-07
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-12-06

Skickas till

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

RS § 445 Ansökan om dispens från nya regler för dygnsvila - Räddningstjänst

Ärendenummer: RS 2023/2140

Paragraf föregående instans: AU § 260

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att Region Gotland ska ansöka om dispens gällande arbetstid för styrkeledare och brandmän vid Räddningstjänsten till SKRs arbetstidsnämnd.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att dispens är nödvändig för att klara av att bemanna verksamheten. Det är förvaltningens uppfattning att arbetspass upp till 24 timmar inte medför ökade arbetsmiljörisker för medarbetare vid räddningstjänsten eller ökade risker för tredje man.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars-Göran Uddholm, räddningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen och Linda Ehrlin Sjöberg, strateg regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Dispensansökan för brandmän och styrkeledare som tjänstgör enligt kollektivavtalen Allmänna bestämmelser och bilaga R

Fackliga förhandlingsprotokoll

Risakanalys

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-12-06

RS § 446 Motion. Motverka livslång fattigdom inom LSS-insatsen daglig verksamhet

Ärendenummer: RS 2023/1118

Paragraf föregående instans: AU § 306

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.
-

Sammanfattning

Saga Carlgren (V) m.fl. yrkar i en motion att regionfullmäktige ska besluta att uppdra åt regionstyrelsen att utreda en höjning av habiliteringsersättningen inom daglig verksamhet.

Personer med intellektuella funktionsnedsättningar drabbas särskilt hårt i ekonomiska kristider. Då de statliga ersättningarna riktade till aktuell målgrupp, såsom sjuk- och aktivitetsersättning, inte är anpassade till den ekonomiska verkligheten, menar motionärerna att Region Gotland bör ta ett politiskt ansvar. Detta genom att utreda frågan om att höja den så kallade habiliteringsersättningen. Habiliteringsersättningen som utgår vid deltagande i daglig verksamhet uppgår idag på Gotland till 53 kronor per dag (0,1% av gällande prisbasbelopp). Habiliteringsersättningen har utvecklats från endast 44 kronor per dag år 2012 till knappt 53 kronor per dag år 2023. Motionärerna menar att detta inte är värdigt ett socialt hållbart Gotland som ska vara jämlikt och inkluderande för alla.

I socialnämndens yttrande till regionstyrelsen framgår att nämnden godtar socialförvaltningens bedömning och anser motionen besvarad. Förvaltningen bedömer att en utredning av habiliteringsersättningen bör adresseras till nationell nivå i syfte att utreda en eventuell lagbestämd ersättning och vilken nivå som är rimlig med hänsyn till syftet med ersättningen. Enligt förvaltningen ska en utredning av habiliteringsersättningen inte bygga på att den ska motverka fattigdom, då ersättningen inte är tänkt att ersätta försörjning för den enskilde. Grundförsörjningen för personer med beslut om daglig verksamhet erhålls vanligen genom socialförsäkringen i form av sjukersättning, aktivitetsersättning eller försörjningsstöd från kommunen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar socialnämndens bedömning, varför motionen bör avslås.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion. 2023-04-24

Socialnämnden 2023-09-20

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-11-15

Skickas till

Motionären

RS § 447 Medborgarförslag - Låt Visbys nattklubbar, krogar och restauranger hålla öppet till kl 07.00

Ärendenummer: RS 2023/322

Paragraf föregående instans: AU § 309

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2023-02-13 där förslagsställaren föreslår att Visbys nattklubbar, krogar och restauranger ska få hålla öppet till kl. 07.00 om de vill.

Motiveringen enligt förslagsställaren är att folk ska få gå hem när de vill och att det på så sätt skulle bli ett jämnare flöde på stan, vilket skulle skapa en tryggare miljö när inte alla partymänniskor tvingas gå hem på en och samma gång. Vidare menar förslagsställaren att det i den liberala andan ger ansvaret till våra skattebetalande medborgare att välja själva samtidigt som vi gynnar krogar, nattklubbar och restaurangers ekonomi.

Ärendet har beretts med flertalet kontakter såväl inom Region Gotland som med externa aktörer samt tillgänglig forskning för att ge en utvidgad bild av vad längre öppettider i Visby skulle kunna innebära.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att medborgarförslaget ska avslås mot bakgrund av risken för ökad alkoholrelaterade skador i ett samhälle, baserat på den forskning som finns i ämnet. Risken bedöms även stor att förlängda öppettider kan medföra bullerstörningar i innerstaden nattetid vilket skulle påverka boende och livsmiljön i Visby. Regionstyrelseförvaltningen ser även att det finns en risk att polisens begränsade resurser i ännu högre grad behöver läggas på alkohol- och krogrelaterat våld och brottslighet vilket skulle försvåra den gemensamma ambitionshöjningen i det brottsförebyggande arbetet som pågår på Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att medborgarförslaget ska avslås mot bakgrund av risken för ökad alkoholrelaterade skador i ett samhälle, baserat på den forskning som finns i ämnet. Risken bedöms även stor att förlängda öppettider kan medföra bullerstörningar i innerstaden nattetid vilket skulle påverka boende och livsmiljön i Visby. Regionstyrelseförvaltningen ser även att det finns en risk att polisens begränsade resurser i ännu högre grad behöver läggas på alkohol- och krogrelaterad våld och brottslighet vilket skulle

försvåra den gemensamma ambitionshöjningen i det brottsförebyggande arbetet som pågår på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag. 2023-02-13

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-14

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 448 **Fyllnadsval. Arvodeskommittén - ersättare**

Regionstyrelsens beslut

- Elisabeth Feurst (MP) har avlagt sig uppdraget som ersättare i Arvodeskommittén.
 - Som ny ersättare i Arvodeskommittén Elisabeth Feurst (MP) nomineras VAKANT.
-

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på inkommen avsägelse och entledigandet av Elisabeth Feurst (MP) och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Elisabeth Feursts (MP) avsägelse 2023-11-28. RS 2023/2394.

RS § 449 **Information. Vissa inkomna handlingar**

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande inkomna handlingar:

- Inbjudan till nätverk om medborgardialog.
- Minnesnoteringar Ägarmöte Wisby strand event o congress 2023-11-17.

RS § 450 **Anmälan om delegationsbeslut**

Sammanfattning

Till handlingarna lades med stöd av delegation följande fattade beslut:

Bisysslor Regionstyrelseförvaltningen 2023-11-11 – 2023-12-01.

Delegationsbeslut personalärenden regionstyrelseförvaltningen 2023-11-11 – 2023-12-01.

Serveringstillstånd perioden 2023-11-15 – 2023-12-05.

RS § 451 **Regiondirektörens information**

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar regionstyrelsen om följande:

- Rapport ägarengagemang återsrapport till RS.
- Förorenat vatten i Visby.
- Färjetrafiken.
- Invånarantal.
- Plattform lantbruk.
- Trafikrådet.
- Regionala utvecklingsrådet.
- Covid-19.